

LAISVĖ—LIBERTY

Dukartsavaitinis

Dalis Queens apskrityje (N. Y.)	\$10.00
Kanadoje	\$10.00
Kitur užsienyje	\$12.00
Jungtinėse Valstijose	\$9.00
Pavienio egzemp. kaina 10 centų	

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY

Semi-Weekly

110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.

PRICE 10c A COPY

Telephone Virginia 9-1827

No. 97

Richmond Hill 19, N. Y., Antradi., spalio (Oct.) 14, 1958

METAI 47-ti

KRISLAI

Sveikas sumanymas.
Argi tiesa?
Sunkūs laikai.
Popiežiaus mirtis.
Gal buvo apsigalvojęs.
Mokslas vietoj poterių.
Baisioji liga.

Rašo A. Bimba

Clevelandietis milijonierius Eaton sakė: Tegu mūsų prezidentas Eisenhoweris nuvyks-ta į Maskvą, o premjeras Chruščiovas aplanko Washingtoną.

Sumanymas labai sveikas ir praktiškas. Tokio pasitarimai pagerintų santykius tarpe Amerikos ir Tarybų Sąjungos.

Natiesa, kad mūsų federalinė valdžia neturinti jokios kontrolės ant televizijos.

Juk veikia federalinė Communications ar kitokių kokių pavadinimu komisija, kuri išduoda leidimus. Ten pasakoma, kas galima garsinti, skelbti, parodyti, o kas negalima.

Pavyzdžiui, tegu atsiranda idėja ir parašo veikalą. Kuriam įrodinėjama, kad mūsų prezidentas turi, apart savo žmonos, dar porą ar trejetą meilužių. Ir tegu CBS kompanija patiekia publikai. Kaip bemataut už tokį biurų melą, išmislą iš kompanijos leidimas bus atimtas ir ji išeis iš biznio ant visados.

Vadinasi, kontrolė yra, galia griežta kontrolė.

Todėl nėra joks pasiteisinimas, kad valdžia negalėjo ir negali nieko padaryti šitai kompanijai už perstatymą televizijoje biuraus, privačiosios molo ane Stalina, Chruščiova ir Tarybų Sąjungos.

Nereikia nė sakyti, jog Francūzijos komunistai gyvena sunkius laikus. Buržuazijos sudarytas bendras frontas su socialistais už naująją konstituciją apsaigino nemazda darbininkų. Galimas daiktas, kad ateinančiuose rinkimuose komunistams bus suduotas smūgis.

Visko galima tikėtis. Kol kas francūzai tebesapnuoja apie imperiją ir užgrobtas žemes Afrikoje. Ypač jie apsaigę troškimu valdyti didžiųjų Afriją.

Kaip atrodo, tai tikta praėjusios Alžyre karo atidaryti jiems akis.

Visas svietas dabar kalba apie popiežiaus Pijaus XII mirtį. Visiems rūpi, kas bus naujojo popiežiaus. Dalykas, mat, tame, kad popiežius yra galva ne tik katalikų bažnyčios, bet ir tiesiog nesvietiško Romos trusto. Vatikano įtaka didelė.

Eugenio Pacelli popiežiaus apie dvidešimt metų. Negalima sakyti, kad jis buvo vienas iš blogiausių popiežių. Paskutiniai laikai jis net buvo pradėjęs raginti katalikus ir kunigus kalbėti poterių už taiką.

Idomu: popiežius labai nenorėjo mirti. Paskutinėmis dienomis buvo visiškai nustojęs pastikėti maldomis ir dievu, o šaukėsi mokslo pagalbos. Prie jo lovos stovėjo net keturi geriausi gydytojai.

Bet mirtis yra toks reiški-

(Tąsa 6-tam pusl.)

Kinija pasiūlė praktišką planą

New Yorkas. — Jungtinėse Tautose ir Washingtono ne plačiai kalbama, kad Kinija pirmoji pasiūlė Jungtinėms Valstijoms praktišką planą išvengimui karo Toliuosiuose Rytuose. Pasirodo, kad Kinija per Norvegiją pateikė planą, kad Varšuvoje JAV ir Kinijos atstovai tartųsi tik Quemoy ir Matsu reikalais. Ji sakė, kad Formozos reikalų, šiuo kartu, galima nesvarstyti, nes jie sudaro Jungtinėms Valstijoms komplikacijų.

Kaip žinome, beveik viso pasaulio nuomonė yra, kad Quemoy ir Matsu salos nuo senų laikų buvo Kinijos dalimi ir jai priklauso. Už tai

pasisakė ir Amerikoje Demokrato partijos žymūs vadai. Tas salas palaikyti Čang Kai-šeko rankose Amerikos vyriausybė nėra davusi pažadų.

Kitai yra su Formoza. Ten laikosi Čang Kai-šeko režimas, su kuriuomi JAV yra padarę sutarčių. Nors Kinija tų JAV ir Čang Kai-šeko sutarčių nepripažįsta, bet ji mano, kad taikos kelio prie dabartinių tarptautinių sąlygų vargiai būtų ši klausimą galima išspręsti.

Jakarta. — Indonezijos prezidentas Sukarno kviečia į svečius Eisenhowerį.

Demokratai jau aštriau kritikuoja JAV valdžią

Washingtonas. — Šių metų rinkimų kampanijoje tarpe demokratų ir Republikonų partijų svarbiausi ginčai eina užsienio politikos reikalais. Demokratų partijos kandidatai, senatoriai ir kongresmanai vis aštriau kritikuoja Eisenhowerio-Dulleso užsienio politiką.

Demokratų partijos nacionalis pirmininkas Paul M. Butler sako, kad Eisenhoweris-Dullesas norėtų "užčiaupti burną" įvesti cenzūrą. Jis sakė, kad tuo pat laiku Eisenhoweris net "nemandagiai" kritikavo seną veteraną demokratą senatorių Greeną.

Butler atžymi, kad Eisenhowerio-Dulleso politikos

nepastovumą rodo ir jų prieštaraujanti pareiškimai Quemoy salų klausime. Butler sako, kad Eisenhoweris-Dullesas žino, kad Amerikos žmonės griežtai priešingi karui dėl tų Kinijos salų. Tai žmonių nuraminimui jie duoda pareiškimus, kad "karo bus išvengta", Bet savo politikoje, palaikydami Čang Kai-šeką, velka šalį vis "arčiau prie karo".

Demokratų senatorius Hubert H. Humphrey, kalbėdamas International Chemical Workers unijos susirinkime, pareiškė:

"Republikonų valdžia bijosi laudies kritikos... Ji norėtų įvesti cenzūrą, nes pati yra įsitikinusi, kad jos politika neišlaikys visuomeniškos egzaminacijos."

Ar Senatas šauks Dullesą aiškintis?

Washingtonas. — Čia plačiai kalbama, kad Senato Užsienio Santykiams Komitetas pašauks Valstybės sekretorių Dullesą aiškintis Tolimųjų Rytų reikalais.

Komitetą sudaro aštuoni demokratų ir septyni republikonai senatoriai. Jo pirmininkas T. F. Greenas yra griežtai priešingas Dulleso - Eisenhowerio politikai Quemoy ir Matsu salų reikalais. Greeną remia senatoriai W. Morse, H. Humphrey ir kiti.

Roma. — Pirmadienį popiežiaus Pijaus XII-jo kūnas palaidotas šv. Petro Bazilikos sklepe greta pirmesnių popiežių. Šimtai tikstančių žmonių praėjo pro popiežiaus karstą, kada jis buvo pašarvotas šv. Petro Bazilikoje.

New Yorkas. — Vėl atidaryta 18-kos mylių ilgio nauja dalis New Yorke State Thruway viekelio. Ji yra tarpe Hudson upės ir Mass. valstijos.

De Gaulle varžo laudies laisvę

Paryžius. — Francūzijos premjeras de Gaulle ir jo ministrai nutarė, kad būsimose parlamentariuose rinkimuose, kurie įvyks lapkričio 23 ir 30 dienomis, jau nebus proporcingas atstovybės.

Pagal naują jų patvarkymą, bus balsuojama už atskirus žmones, o ne už partijas tiksliai. Taip jie tikisi sumažinti Komunistų partijos atstovų skaičių. Pastarajame parlamente Komunistų partija turėjo 150 atstovų, daugiausia iš visų partijų.

Pekinas. — Kinijos vyriausybė pratęsė dviejis savaitėmis sulaukymą bombardavimo Quemoy salų. Kviečia Čang Kai-šeko šalininkus išspręsti reikalus taikos keliu.

Beirutas. — Vėl prasidėjo susirėmimai Beiruto ir Tripolio miestuose. Kovoje vienas žmogus užmuštas ir 3 sužeista.

Puikiai praėjo lietuvių diena Briuselio parodoje

Lietuvos prezidentas Justas Paleckis su trimis anūkėmis—Sigita, Rima ir Rūta, jauniausia dukrelė Vita ir dukters Genutos vyru Aristidu.

Gavame pranešimą, kad š. m. rugsėjo 28 dieną Tarybų Sąjungos paviljone Briuselio pasaulinėje parodoje buvo suruošta lietuvių diena. Tai buvo iškilmingas sekmadienis. Svarbu, kad iškilmėse ten dalyvavo ir Tarybų Lietuvos prezidentas Justas Paleckis. Jis ten kalbėjo. Dar daugiau, per Belgijos televizorių buvo padarytas su Paleckiu pasikalbėjimas apie Lietuvą. Tai matė ir girdėjo milijonai žmonių.

Apie lietuvių dienos įspūdžius pats Paleckis rašo:

"Tą dieną Tarybų Sąjungos paviljone plačiai ir garsiai skambėjo lietuvių kalba — ir kalbose, ir dainose, ir filmuose. Visą dieną buvo duodama lietuviška muzika ir rodomi lietuviški filmai — dainų šventė, Joninės, Tarybų Lietuvos kronika, Nemuno stotys ir kiti. Tai buvo graži ir įspūdinga tautos propaganda. Tuo labiau, kad buvo sekmadienis ir žmonių buvo nepaprastai daug — gal šimtas tūkstančių, o gal ir daugiau. Ir tur būt visi perėjo per Tarybų Sąjungos paviljoną, kuris visada pritraukia didžiausią dėmesį.

"Tarybų Sąjungos paviljonas tai tikrai įspūdingas ir labai turtingas paviljonas, daras garbės ir mūsų valstybei ir šio paviljono organizatoriams. Jame ne tik gausiai atvaizduoti didieji technikos laimėjimai, bet ir

pertiekta įvairiais pavidalais didžiosios daugiatautės socializmo šalies esmė ir dvasia. Nors ir trumpai pažūrėjęs į paviljono ekspozitatus, pamatęs kaip visų šalių žmonės čia domisi, pajauti pasididžiavimą, kad esi tos šalies pilietis, kuria gėrisi ir didžiuojasi tauriausieji žmonės pasaulyje, pažangiausias jėgos.

"Viena mintis ypatingai mane jaudino. Būtent prisiminimas apie tuos laikus, kada komunistai tegalėjo kukliais lapeliais, proklamacijomis, nelegaliai spaudinamais leidiniais skelbti savo tiesą. O dabar matai, kaip iš tų kuklių kibirkštelių išaugo tokia liepsna, matai didingą rezultatą, matai, kaip darbo žmonių valstybės pasiektais laimėjimais gėrisi milijonai, kurie perėjo per tą didingą paviljoną. O juk tas paviljonas tėra tik vienas daugelio reikšinių, kuriais propaguojama Tarybų Sąjungos, jos visu tautų laimėjimai kelyje į komunistų. O ką besakyti apie mūsų tarybinius "sputnikus", kurie, nuolat skrajojdami aplink žemę, visam pasauliui primena apie didžiąją socializmo šalies mokslo pažangą ir išlaško priešų tauškalus, kurių tiek prisikleista!"

Pasirodo, kad Briuselio parodą aplankė, apart Paleckio, A. Šnieckus, M. Šumauskas, J. Laurinaitis, V. Niunka, A. Drobnyš ir daugelis kitų veikėjų.

Vėliausios žinios

CAPE CANAVERAL, FLA. — Šeštadienį, spalio 11 d., 4:40 val. ryto, Amerikos karinės jėgos iššovė link mėnulio satelitą "Pioneer". Buvo manoma, kad jis nuleks iki mėnulio, apskris aplink mėnulį ir grįždamas žemės link sudegės.

Bet "Pioneer" pačioje pradžioje nukrypo nuo kelio. Jis po virš paros skridimo nukrito kur tai į Ramųjį Vandenyną, ar sudegė atmosferoje.

Chicago, Ill. — Chirurgų suvažiavime Dr. F. Spencer aiškino, kad operacijos laiku sumažinimas ligonio temperatūros apsaugoja jo širdį.

Indija nepasiduos Vakarų politikai

New Delhi. — Nehru, Indijos premjeras, sakė kalbą International Monetary Fund ir World Bank viršininkų susirinkime. Jis pareiškė, kad Indija nenusi-lenks Vakarų politikai, nepaisant, kaip jai sunku yra pravesti Perkerių metų planą.

Indijos premjeras sakė, kad indusai šimtus metų kovojo prieš išaukinį pavergimą ir dabar nei už pinigų, nei gražias kalbas savo laisvių niekam neatduos.

Nehru padėkavojo bankų vedėjams už suteiktą finansinę pagalbą. Sakė, kad ji

Indijai labai reikalinga ir ateityje, bet ta pagalba turi būti "be politinių reikalavimų".

Nehru sakė: nors dabar pasaulyje eina kova tarpe komunistinio ir kapitalistinio pasaulio, bet ir vieni ir kiti "garbina mašinų dievą". Jis sakė, kad greta to skirtumo, kuris dalina kapitalizmo ir komunizmo šalininkus, dar yra didelis skirtumas tarpe tų šalių, kurios yra pasiekę industrializaciją, mechanizaciją, kultūrą, ir tų, kurios yra atsilikę, kurių žmonės kasdien kovoja už savo gyvybę pagalbą. Sakė, kad ji

Laur. Kapočius darbuosis Tar. Sąjungos ambasadoje

(Mūsų korespondento)

Jungtinės Tautos. — Atsitiktinai mūsų korespondentui teko susitikti su **Laurynu Kapočiumi**, tik neseniai atvykusiu iš Lietuvos.

Į Jungtines Tautas jis buvo užėjęs pasižvalgyti — tybiniais reikalais.

Asamblėjos sesijoje, kaip žinia, yra didelė Tarybų Sąjungos delegacija.

Man rūpėjo susitikti su L. Kapočiumi, paklausti, kaip jis čia atsirado, pasiteirauti, kaip dalykai stovi Lietuvoje.

L. Kapočius sakė, kad šiemet Lietuvoje derlius buvo labai geras, viskas nuo laukų nuimta laiku. Kolūkiečių buitis, sakė jis, jo per tą didingą paviljoną. O juk tas paviljonas tėra tik vienas daugelio reikšinių, kuriais propaguojama Tarybų Sąjungos, jos visu tautų laimėjimai kelyje į komunistų. O ką besakyti apie mūsų tarybinius "sputnikus", kurie, nuolat skrajojdami aplink žemę, visam pasauliui primena apie didžiąją socializmo šalies mokslo pažangą ir išlaško priešų tauškalus, kurių tiek prisikleista!"

Laurynas Kapočius dabar darbuosis Tarybų Sąjungos

ambasadoje Washingtono.

Jis priminė, jog nemaža yra darbo; daug amerikiečių lietuvių visokiais, jų gimtąją šalį liečiančiais klausimais, kreipiasi į ambasadą. Jiems tenka atsakyti, aiškinti

Apie metrikus

Po to, kai sutikau Kapočių, kalbėjau su Lietuvos užsienio reikalų ministru Ignu Gaška, Tarybų Sąjungos delegacijos nariu (esu rašęs apie pirmąjį su juo susitikimą).

Ignas Gaška sakė:

—Nemaža Amerikos lietuvių, sulaukę daug maž to amžiaus, kada jie turėtų gauti senatvės pensiją (Social Security), neturi metrikų, neturi įrodymų, kad jie jau pasiekė, sakysime, 65 metus amžiaus. Dėl to daugelis jų rašo prašymus i Lietuvą, kad parūpintume mes jiems metrikus. Mes tai ir darome, nes jaučiame, kad dalykas svarbus. Dabar, esant lituviui darbuotojui, L. Kapočiumi, ambasadoje, jie galės, jei norės, metrikų reikalais, rašyti tiesiog savo kalba į ambasadą. Patarnavimas jiems bus atliktas mielai. Mes dedame ir dėsimė visas pastangas padėti savo tautiečiams Amerikoje viskuo, kuo galėsime, žinoma, jei jie mūsų paslaugos prašys.

Daug kalbų, mažai naudos

New Yorkas. —JAV ir Azijos biznierių laikė konferenciją. Daug pasakyta kalbų reikale "didini-mo Amerikos biznio su ne-komunistinėmis šalimis Azijoje".

Daug kalbų, bet mažai naudos. Visi supranta, kad Azijoje didžiausia šalis yra Kinija. Prekyba su tokio-mis šalimis, kaip Pietų Korėja, Vietnamas, Tailandas (Siamas), biznio nepa-kels.

Jetai reikalauja daug kerosino

Washingtonas. — Viduryje pereitojo šimtmečio kerosinas pasirodė Kinijos lemposse namų apšvietimui. Netrukus jis ir Europoje išstūmė balanas. Bet vėliau sumažėjo jo reikalavimas. Įvairaus stiprumo gazolinas ir benzinas pralenkė kerosiną.

Bet jetai lektuvai vėl iššaukė didelį pareikalavimą kerosino. Tik per savaitę laiko Amerikos lektuvų kompanijos užsisakė 4,000,000,000 galionų kerosino.

Washingtonas. — Darbo departamentas skelbia, kad bedarbių skaičius sumažėjo 588,000. Rugsėjo mėnesyje nedarbo apdraudą imančių buvo 4,111,000.

Tikrai sunku pasakyti: ar bedarbių, ar tik nedarbo apdraudą imančių skaičius sumažėjo. Prieš kelis mėnesius buvo skelbiama, kad apie šį laiką dėl 2,500,000 bedarbių jau bus išsibaigusi nedarbo apdrauda.

LAISVE

LITHUANIAN
SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays.
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.,
under the Act of March 3, 1879.
Established April 5, 1911 ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	 \$9.00	Canada and Brazil, per year	\$10.00
United States, per 6 months	\$5.00	Canada and Brazil, 6 months	\$5.50
Queens Co.	\$10.00 per year	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co.	\$5.50 per six months	Foreign countries, 6 months	\$6.50

Popiežiaus Pijaus XII-ojo mirtis

NAKTĮ IŠ SPALIO 8 į 9 Gandolfo palociuje, netoli Romos, Italijoje, mirė popiežius Pijus XII-asis, sulaukęs 82 m. amžiaus.

Pijus XII-asis buvo iš eilės 260-asis popiežius, katalikų bažnyčios galva. Tačiau kiti sako: jis buvo 162-asis popiežius, kadangi du kartu istorijoje, einant baisiom kovom katalikų bažnyčioje, buvo du popiežiai vienu ir tuo pačiu kartu. Pijus XII-asis popiežiavo apie 19 metų.

Katalikų tikyba, kaip ir bent kuri kita tikyba, remiasi supertatūralizmu, misticismu, tik katalikų religijoje visa tai ryškiau pasireiškia; stebuklai čia vaidina labai žymų vaidmenį, tarnaujantį katalikų dvasininkijai priemonė tamsinti žmones, padarant juos nuolankesniais darbo žmonių išnaudotojams.

Tas per nelyg didelis burtų kultas buvo pademonstruotas ir dabar, popiežiui XII-ajam esant mirties patale. Kiek buvo prirašyta ir per radiją pasauliui priskelbta nonsensų apie šį ligonį! Girdi, jis suparalyžuotas, be žado, bet ima kaskada ir kalba — apie „svarbius reikalus!“

Popiežius katalikų ir jiems pataikaujančių buržuazinių propagandistų vadinamas „šventuoju tėvu“, „Kristaus vietininku.“ Atsiet, jeigu jis šventas, tai ir be nuodėmių. Bet tuo pačiu kartu skelbiama, jog kunigas popiežiui davė visų griekų — „povsednų“ ir „smertelnų“ — „išrišimą“! Ar tai ne juokinga?

Katalikų bažnyčia skelbia žmonėms, kad jie nesibijotų mirti, nes po mirties eis į dangaus karalystę, kur nereikės nieko dirbti, niekuo rūpintis, o tik sau uilavoti ir džiaugtis „rojišku gyvenimu“. Tačiau pats „Kristaus vietininkas“ labai bijojo mirti, šaukėsi į geriausius gydytojus, kad jį gydytų, kad gelbėtų nuo mirties! O visiems pasaulio katalikams buvo įsakyta melstis už tai, kad jis pasveiktų.

Popiežiui mirus, vėl įsakyta visiems katalikams melstis, poterliuoti, už tai, kad jis patektų į dangaus karalystę!..

PIJUS XII-ASIS viešpatavo nepaprastai žmonijai svarbiu istorijos metu: Antrąjo pasaulinio karo metu. Jis matė ir suprato tuos visuomeninius perversmus, kurie įvyko jo gyvenime: vienas po kito griuvo monarchų sostai, katalikų bažnyčios garbinami. 1917 metais, su Spalio revoliucija, Rusijoje įvyko didžiausias žmonijos istorijoje perversmas-persilaužimas, sakytė sakas, jog kapitalistinė santvarka negalės ilgai gyvuoti ir kituose kraštuose.

Po to sekė perversmai kitose katalikiškose ir ne-katalikiškose šalyse, kur žmonės paskelbė, kad jie atsisako gyventi senu, vergišku gyvenimu, jie kuria socialistinį gyvenimą.

Prieš arti dešimt metų Kinijoje įvyko pergalinga revoliucija, ir 600 milijonų žmonių pradėjo statyti socialistinį gyvenimą be ponų, be kapitalistų, be bent kokios dvasininkijos pagalbos. Popiežius Pijus XII-asis prieš mirdamas paliko apie vieną bilijoną pasaulio žmonių, kuriančių naują gyvenimą.

Toje pačioje katalikiškoje Italijoje, kur popiežius gimė ir gyveno, milijonai žmonių yra Italijos Komunistų partijos eilėse, milijonai eina su kairiaisiais socialistais.

Visa tai varė ir tebevaro baimę ne tik valdančiosioms klasėms kapitalistiniuose kraštuose, o ir pačiam „šventajam sostui“, katalikų bažnyčiai, kurios dvasininkija tarnauja išnaudotojams, liaudies priešams.

Dėl to popiežius Pijus XII-asis organizavo, kiek begalėdamas, visas bažnyčios jėgas, visas reakcijos jėgas kovai prieš naują erą, kovai prieš kylantį liaudies judėjimą visame pasaulyje, kovai už išgebėjimą senos, savo dlenas atgyvenusios išnaudotojų santvarkos. Na, ir už tai jis užsitarnavo didžiulės pagarbos iš viso pasaulio valdančiųjų sluoksnių ir valdovų, nežiūrint, kokios būtų jie tikybės.

KAS BUS Pijaus XII-ojo įpėdinis? Kol kas sunku pasakyti. Popiežių renka slaptas kardinolų mitingas. Balsuojama ne viešai; o, nubalsavus, išrinkus „Kristaus vietininką“, visi balotai esti sudeginami. Rinkimai bus neužilgo.

Jau dabar prasidėjo tarp kardinolų kova dėl „Šv. Petro sosto“. Buržuazinė spauda, kuri turi artimus ryšius su Vatikanu, paduoda visą eilę numatytų kardinolų kandidatų ir popiežių.

Bus dėtos pastangos popiežium išrinkti ne gerą kataliką, ne su „šventais polinkiais“ vyrą, o politikierių, kuris galėtų vesti agresyvią kovą prieš komunizmą, kuris galėtų patarnauti išnaudotojų klasei visame buržuaziniame pasaulyje.

Amerikoje yra balsų už tai, kad popiežium būtų paderytas amerikietis kardinolas Spellmanas, kuris taipgi yra žymus politikierius ir glaudžiai dirba iš vien su Valstybės departamentu. Bet abejojama, ar Spellmanui pavyks šiuo kartu tapatyti „Kristaus įpėdinu“. Mat, italai dar vis turi didžiulę jėgą, ir jie, galimas daiktas, pabijos įsodinti „janki“ ir „neklaidingojo“ popiežiaus sostą.

Kas Ką Rašo ir Sako

ŠALTAI IR PROTINGAI

Labai nervuojasi mūsų komercinė spauda dėl to, kad Tarybų Sąjunga atnaujino atominių ginklų bandymus. Visiškai nesirokuojama su tuo faktu, kad mūsų vyriausybė visiškai nebuvo nutraukusi bandymų ir dabar juos tebeveda Nevadoje. Taipgi nekreipiama dėmesio į tai, jog per šešis mėnesius Tarybų Sąjunga nevedė jokių bandymų.

Kitaip, matyt, į tai žiūri Anglijos komercinė spauda. Štai, Londono „Times“ visiškai šaltai apie tai rašo. Girdi, Chruščiovas dar rugpiūčio mėnesį mus visus perserėję, kad Tarybų Sąjunga atnaujinsianti bandymus, jeigu nesusilaikys Amerika ir Anglija. Gi Amerika ir Anglija savo bandymų nesulaikė. Londono dienraštis toliau pastebi: „Jeigu Chruščiovo militariniai patarėjai yra panašūs savo kolegoms Vakaruose, tai jie yra persiėmę baimę, kad antroji pusė yra juos pralenkus nuo praeito birželio mėnesio.“

Londoniškis „Times“ tik-tai išreiškia troškimą, kad ši Tarybų Sąjungos atominių bombų bandymo serija pasibaigtų su spalio 31 d., kada, kaip žinia, turėtų prasidėti Ženevoje konferencija dėl visų bandymų baigimo. Ir Amerika yra pasižadėjusi pabaigus savo dabartinę bandymų seriją, pertraukti bandymus vieneriems metams.

Reikia sutikti su Londono didlapiu, jog vienos kurios šalies susilaikymas nieko neišriša. Reikia visų didžiųjų valstybių susitarimo. Mes labai norime tikėti, kad Ženevos konferencijoje bus prieita prie tokio susitarimo.

MENŠEVIKISKAS BUCKIS ČIANG KAI-ŠEKUI

Formozos diktatorius Čiang Kai-šekas pasiliko beveik be draugų ir pasekėjų visame pasaulyje. Jo dienios jau bemaž suskaitytos. Todėl jau bus džiugu išgirsti menševikų „Keleivio“ jam išreiktas simpatijas. „Keleivis“ (spalio 8 d.) labai bijo, kad pasitarimai tarpe Amerikos ir Kinijos ambasadorių gali pasibaigti „nauju Miunchenu“, tai yra, padžiovimu Čiang Kai-šeko kailio ant tvoros. „Keleivis“ rūšiai išbara ir Ameriką už „pataikavimą“ Kinijai. Girdi: „Jeigu nebus naujo Miuncheno ir koncepcijų, tai kam reikalingos derybos? Paprastai jos yra baigiamos nuolaidomis.“ Gi, matyt, „Keleivio“ redaktoriai yra griežtai nusistatę prieš davimą net ir mažiausių koncesijų šesiu šimtų milijonų kinų tautai. Jiems ta milžiniška ir garbinga tauta nieko nereikia prieš Formozą ant Amerikos ginklų tupintį tiek daug Kinijos žmonių kraujo sulakusį Čiang Kai-šeką.

Darbininkų Sveikata

J. J. Kaškančius, M. D.

SVEIKATOS DĖSNIAI SUSIJĘ SU ODA

Didis fiziologas Pavlovas ištyrė ir prirodė, kad mūsų smegenų sveikumui palaikyti reikia nuolatinio nervinio susisiekimo su visomis kūno dalimis, reikia tu nervinių impulsų bei pranešimų, kur ir kaip kas dedasi. Štai paliginimas. Rankos raumenys nuslūps ir sulianės, jei tu jų nevertosi, nemiklinsi. Taip pat ir smegenys nustos savo pajėgumo, jei jos negaus nervinių pranešimų bei jaudinimų.

Tai stambi Pavlovo teorija. Oda yra svarbi jaudinimų davėja smegenis. Štai sveikatos pagrindai bei dėsniai, tampriai susiję su oda:

1. Jei nori pataisyti savo bendrą sveikatą, tu būtinai turi pataisyti savo odos sveikatą.
2. Pausimasis, maudynės nuvalo nuo odos nusidėvėjusias medžiagas — sutras, purvą, dulkes, bakterijas. Tai yra vienas būdas palaikyti odą sveiką.
3. Svarbiausias odos miklinimas bei gaivinimas yra mokslinis vartojimas saulės, oro ir vandens. Tai yra galingas gamtinis gydymas, kokio pirma nebuvo matę abu Karteriai.

Labai svarbu ir reikalinga kiekvienam žmogui įgauti sveikumo sąlygą, kad būtų „in condition“, kaip sako angliai. Tarybų medicinos mokslininkai tvirtina, kad tūlos plėčiai paplitusios nervų ir proto ligos bei sutrikimai gali būti prašalinamos ir išgydomos, jei save laikysi sveikumo sąlygoj („by keeping in condition“). Supraskite patį principą, patį pagrindą — sveikatos sąlygiskumą.

ANGLAI SAKO: „RŪPINKIMĖS SAVIMI“

Londonas. — Anglijoje spauda pradėjo rašyti, kad perdaug kreipiama dėmesio į pasaulį, o per mažai į savo šalies reikalus. „Kam mums rūpintis Graikija, kad jos nepultų turkai? Ar nereikia daugiau rūpintis savais reikalais: geresniais keliais ir gyvenamais namais?“ — klausia laikraščiai.

PREZIDENTAS JAU TURI PAGALBININKĄ

Washingtonas. — Vieton pasitraukusio Adamso, prezidentas Eisenhoweris sau pagalbininku pasiskyrė generolą Wiltoną B. Personą. Personas turi 62 metus amžiaus.

Ką jūs žinote apie Jungtines Tautas?

(Mūsų korespondento)

Jungtinės Tautos. — Ar esate, gerbiamas skaitytojai, kada nors buvęs Jungtinėse Tautose? Ar pavaikšiojote po tuos koridorių, kuriais vaikščioja 81 valstybės atstovai, kalbą visokiomis kalbomis, vilki savo tautiniais kostiumais?

Žinau, kad ne visiems tenka proga Jungt. Tautose būti, jas atlankyti. Niujorke bei jo apylinkėse gyvenantiems žmonėms nesunku būtų čia „apsidairyti“, bet toliau gyvenantiems beveik neįmanoma.

O betgi, pirmai pragai pasitaikius, reikėtų: šią „valstybę valstybėje“ aplankyti. Kurie atvykstate į Niujorką vizitui, arba kaip turistai, būtinai turėtumėte atvykti į Jungtines Tautas. Čia yra gida (guides, vadai), kurie vedžioja grupėmis žmones ir aprodinėja, paaiškina, ką reiškia tas, ką reiškia kitas dalykas. Už tai reikia užsimokėti \$1.

Tarptautinė teritorija

Jungtinių Tautų būstinė — tarptautinė teritorija. Ji priklauso Jungtinėms Tautoms. Ši teritorija yra palei East River (Rytinę upę), tarp 42-osios ir 48-sios gatvių Niujorke. Ši teritorija užima 18 akrų žemės plotą. Kadaise šioje vietoje buvo lūšnynai, vėliau jie buvo sugriuvę visiškai, na, ir vieta pasiliko lyg kokia dykuma.

Kai Jungtinės Tautos paėmė šią „dykumą“, tuojau pradėjo statybą: pastatytas didžiulis, į degtukų dėžę panašus, 39 aukštų pastatas, matomas labai iš toli. Šis pastatas — Jungtinių Tautų sekretoriato reikalams paaukotas. Čia yra ofisai, čia yra visas Jungtinių Tautų organizmo pulsas.

Kitas pastatas atrodo lėkštas, iš tolo tarytum kažkokia mahometonių mečetė ar kaip kitaip bepavadinatume. Bet tai milžiniškas pastatas, sujungtas su anuo — degtukų dėžutės pavidalo dangorėžio pastatu.

Čia yra didžioji auditorija, labai moderniška ir juosta, kur vyksta JT asamblėjos sesijos. Išpūdinga, sahyčiai, vieta. Gale šios auditorijos — korespondentų vietos — šimtai jų. Aukščia, balkone — publikai sėdynės. Iš šonų, sienose, už stiklinių užtvarų, sėdi vertėjai, taipgi radijo ir televizijos aparatai.

Kai Generalinėje Asamblėjos sesijoje delegatas atsisoja į tribūną, sako kalbą, jis kalba viena iš penkių kalbų: anglų, rusų, prancūzų, ispanų ar kinų. Ir sėdės auditorijoje asmuo, užsidėjęs ant ausų klausukus, girdi viena iš penkių kalbų vertimus, daromus tolydžio, kai kalbėtojas kalba.

Atsitikimų buvo ir tokių: Japonijos ambasadorius užsimanė kalbėti japoniškai kalba, bet ji nėra pripažinta oficialia kalba. Tai jis turėjo pastatyti savo vertėjų, kad jo kalbą verstų aukščiausi paminėtomis penkiomis kalbomis.

Kitos salės

Šiame pastate yra ir kitos salės, kuriose renkasi ir debatuoja JT komitetai. Šios salės taipgi yra moderniška ir juostos. Tie komitetai tose salėse laiko savo

posėdžius. Svarbiausia iš jų salė yra Security Council (Saugumo Tarybos) salė, kuriame sprendžiami patys gyviausi ir svarbiausi pasaulio reikalai. Saugumo Tarybą, kaip žinia, sudaro 11 šalių: 5-os didžiosios — JAV, TSRS, Anglija, Prancūzija ir Kinija, o kitas renka Asamblėja.

Šiame pastate yra ir t. v. „Press Room“, kur kiekvienas šalies delegatas gali susisaukti spaudos atstovus pasikalbėjimui.

Biblioteka, archyvas

Yra dar vienas pastatas, kuriame suorganizuota biblioteka. Čia yra visokių knygų, kur kiekvienas JT narys gali, turi teisę kada nori (atdaromis valandomis) ateiti ir gauti sau norimas knygas.

Yra archyvai, kur sukrauti visi JT dokumentai. Prie jų turi teisę prieiti kiekvienas JT narys arba net ir akredituotas spaudos korespondentas.

Restoranas, kafeteria

Čia yra ištaigingas restoranas, kur daugiauusia valgo delegacijos. Čia yra ir baras, kur, jei kas nori, gali išgerti kokio gėralo. Man prisimena vienas anekdotas:

Prieš kiek laiko tūlas amerikietis publicistas norėjo pasikalbėti su Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministru A. Gromyko. Jis sakė: Mr. Gromyko, ar galėtume mūsų atstotai prie baro ir pasikalbėti? A. Gromyko sutiko. Publicistas, pasididžiudamas, mežė dešimtinę ant baro, ir užsakė du vodikos gėrimus. Pažiūrėjęs į tą „vodką“, A. Gromyko pasakė:

— Nenoriu gerti Connec-ticuto sodės, geriau paimsiu apelsinų sunkos.

Tai darydamas, A. Gromyko parodė, kad toji „vodka“, kurią Amerikoje gamina ir garsina, visai brukdami žmonėms, nėra iš tikrųjų vodka, o biznieriška prigavystė.

Kafeteria

Čia pat yra ir kafeteria — valgykla, kur patys svečiai pasitarnauja. Tai milžiniška vieta, kurioje valgo jei ne tūkstančiai, tai šimtai žmonių — tarnautojų ir net delegatų.

Kainos čia truputį pigesnės, negu komercinėse kafeterijose. Valgis, reikia pripažinti, visuomet šviežias, geras.

Visokios kalbos

Yra didžiulė vieta, iškloti minkštais kilimais, delegatams pavaikšioti, susitikti, pasikalbėti. Daug krėslų, kur delegatai ramiai gali pasėdėti, pagalvoti ir pasitarti.

Čia išgirsi visokių kalbų, čia matysi delegatus, devintus visokiais kostiumais: indai dažniausiai dėvi savais, afrikiečiai, ypatingai Ghanos respublikos delegatai, nešioja vėl savotiškus kostiumus, baltais apsiaustais. Čia sutinki visokių spalvų žmonių: baltų, juodų, geltonų.

Labai idomu!

81 vėliava

Išpūdingiausias vaizdas susidaro išlaukyje, palei Roosevelt Drive, palei gatvę. Plevėsuoja 81 vėliava.

Tai vėliavos tų tautų, tų šalių, tų valstybių, kurios sudaro Jungtines Tautas.

Taip, žmonės pasigenda Kinijos Liaudies Respublikos vėliavos, kurios vietoje Čiang Kai-šeko „paslas“ turi iškėles savo. Be abejo, mo, neužilgo tarp 81 vėliavos bus ir Kinijos Liaudies Respublikos.

Tarptautinis parlamentas

Toks, trumpai suėmus, yra šis tarptautinis parlamentas — Jungtinės Tautos. Tarp šių sienų vyksta milžiniškos reikšmės debatai. Čia vyksta šimtai visokių pokalbių tarp aukštųjų valstybių pareigūnų, tarp užsienio reikalų ministrų, tarp ambasadorių, na, ir tarp cilinių delegatų, besieliojančių visokiais svarbiais klausimais.

Kai būsite kada Niujorke, jei tik laikas leis, būtinai bandykite pamatyti Jungtines Tautas, pavaikšioti po jų teritoriją, pamatyti vieną iš įdomiausių vietelių.

Jei karo troškėjams pavyktų, prieš pasaulio žmonių valią ir troškimus, sukurstyti naują karą, gal šie Jungtinių Tautų pastatai ir ši tarptautinė teritorija vėl būtų panaikinta. Bet tai būtų baisus dalykas! Dabokime, kad to nebūtų!

NAUJAS R. MIZAROS ROMANAS

VILNIUS. — Jaunas emigrantas Algis Lumbis klauso po Pietų Ameriką... Brazilijos kavos fazendoje jo tėva nužudo feodalo pasamdyti žudikai... Argentinos žemėje Algis lieka višiškas naslaštis... Tetos Mokinios Čikagoje mirtis ir turto palikimas. Algis įviliojamas į suklėjų pinkles... Algi blaško makartizmo reakciją...

Toks, trumpai tariant, turinys naujo romano, kurį neseniai parašė Amerikos lietuvių rašytojas Rojus Mizara ir kuris šiomis dienomis išėjo iš spaudos Tarybų Lietuvoje. „Algio Lumbio nuotykių“ — septintas Rojus Mizaros romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo Amerikoje. Knygą 12,000 egzempliorių tiražu išleido Valstybinė Grožinės literatūros leidykla.

Mūsų respublikos darbo žmonės, be abejo, šį originalų populiarų Amerikos lietuvių rašytojo romaną skaitys su dideliu susidomėjimu.

A. Vainis

(„Tiesa“)

EISENHOWERIS TARĖS RINKIMŲ REIKALAIS

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris buvo susisaukęs į Baltąjį Namą Respublikonų partijos vadus ir tarė būsimų rinkimų reikalais. Prezidentas kaltino demokratus, kad Kinijos reikalais jie „vartoja komunistų argumentus“.

J. A. RESPUBLIKA SUDARĖ KABINETĄ

Kairas. — Prezidentas Nasseris paskyrė 21 asmenį į naują Jungtinės Arabų Respublikos kabineta. Jame bus 15 egiptiečių ir 6 sirijiečiai. Jungtinė Arabų Respublika dabar jau turi 30,000,000 gyventojų. Užsienio ministro pareigas eis Dr. M. Fowzi.

Rio de Janeiro. — Sakoma, kad pereitąjį penktą dieną rinkimuose komunistai mažiau balsų gavę.

IVAIRUMAI

Drabužių amžius

Dabar žmonės pasigamina visokių drabužių ir papuošalų. Šių madų drabužiai nėra seni, gerai žinoma jų istorija.

Bet stojasi klausimas: kaip seniai žmonės išmoko apsiųngti? Tai priklauso ir nuo geografinės juostos, nes šiltame klimate žmogus nebuvo reikalo apsiųngti. Apsiųngimas ir apavai atsirado šaltų kraštų juostoje, nes reikėjo apsaugoti nuo šalčio.

Yra žinoma, kad pirmieji "rūbai" buvo žvėrių kailiai. Tik vėliau žmonės išmoko pasigaminti megstinius ir austinius. Yra surasta megstinių ir austinių, prieš keli stūkstančius metų pagamintų.

Šveicarijoje, kalnų urvuose, surasta kaulinių adatų, kurios buvo pagamintos iš špandžiama, prieš 40,000 metų.

TSRS RADO 70 TONŲ KARCO GABALĄ

Tarybinėje Kazachų respublikoje surado 70 tonų kvarco gabalą, kuris lygus dviejų namų aukštui. Tai mineralas, randamas akmenų tarpe.

Kvarcas turi gerų ypatybių elektros akumuliatorių gaminiui ir radijo siuntinių įrengime.

1,200 SVARŲ VĖZLYS

Maine valstijos pakraštyje pagavo žalią jūrinį vėžlį, kuris buvo virš 7 pėdų ilgio ir 1,200 svarų. Jūriniai vėžliai (čerapokai) yra didesni už sausumos. Yra daviniai, kad jie gyvena apie 200 metų.

Jūriniai piratai

Jūriniai piratai, tai plėšikai. Dabar gali laivai plaukti nesibijodami piratų užpuolimo. Bet per tūkstančius metų laivai nebuvo saugūs. Todėl seniau ne vien kariniai, bet ir prekybiniai laivai buvo ginkluoti.

Buvo atskiri piratų laivai, buvo ir galingi jų laivynai, kurie stodavo į mūšius su valstybiniais karo laivais.

Per šimtus metų tęsėsi karai tarpe krikščionių ir musulmonų. Vidurinėje jūroje ilgai buvo piratų siautėjimo jūra. Turku, arabų, berberiu piratų laivai puldavo europiečių (krikščionių) laivus.

Baltijos jūroje siautėjo normandų (skandinavų) piratai, bet jiems galą padarė išgalėjusi Rusija.

Angliją dar 1635 metais puolė "bukanorų piratai" iš Vakarinių Indijų salų. Viduržemio jūroje su piratais susikirto, pradžioje pereito šimtmečio, Jungtinių Valstijų karo laivai. Jie atakavo piratus Maro-

ke. Vėliau Anglija, Austrija, Jungtinės Valstijos, Rusija ir Prūsija susitarė bendrai kovoti prieš jūrinius piratus. Išstobulinti laivai, galinga jų artilerija padarė galą piratų viešpatavimui.

Arklys ir žmogus

Europoje senovės tyrinėtojai suradę kalnų urvuose žmonių kaulų, tie radiniai yra apie 15,000 metų senumo.

Suradus greta žmonių ir arklių kaulus, dar sunku pasakyti, ar tą laiką žmonės jau mokėjo arklių jėgą naudotis, gal juos tik valgė. Istoriniai daviniai rodo, kad Mažojoje Azijoje babiloniečiai jau prieš 5,000 metų naudojo arklių jėgą. Vėliau tuo supratimu peršiemė ir europiečiai.

Ar žinot, kad...

...seniausieji muzikos instrumentai, išlikę iki mūsų dienų, yra arfa ir fleita. Šiais instrumentais senovės egiptiečiai grojo jau prieš 6,000 metų.

...jūrų plėšikai — rykliai — nepakencia puvimui kvapo. Ten, kur plauko rykliai lavonos, daugiau ryklių nesutiksime. Chemikai išrado medžiagą, turinčią puvimą kvapą. Dabar narai, leidamiesi į gelmes, pasiima šios medžiagos ir išvengia pavojingų susitikimų su rykliais.

Japonai įveikė "jūrų žvaigždes"

Amerikoje, ypatingai Long Islando srityje, austrų (oysters) augintojai turi bėdos su jūrinėmis žvaigždėmis (starfish). Jūrinės žvaigždės ėda austras. Mūsų valdiškos istaigos nesuranda priemonių apsaugoti joms nuo "žvaigždžių".

Bandė pasimokyti iš japonų, bet, sako, pas mus jų patyrimų negalima pritaikyti. Japonai austrų mažyčius, apie 40,000 jų, patalpina tam tikroje didelėje vietoje "kašėje" ir apie mylią nuo kranto nuleidžia 20 arba 30 pėdų į jūrą. Mažyčiai ten gyvena ir auga "kašėje" apie metus laiko. Priešai prie jų negali prieiti. Kada jie užauga, Vėliau tuo supratimu peršiemė ir europiečiai.

Norėjo tą būdą pritaikyti Long Islando, N. Y., užlausoje, bet nepavyko. Sakoma, kad pas mus per daug stipriai banguoja jūros.

Kam rakūnas skalbia maistą

Šiaurinėje ir Pietinėje Amerikoje veisiasi "rakūnai" (Prayon) žvėriukai. Jie yra nuo 25 iki 35 colių ilgio ir 25 svarų. Jų mėsa žmonės valgo, o iš kailiukų siuva moterims kailinius. Patelė pavasarį atveda vieną jauniklį.

"Rakūnai" gyvena prie upių ir ežerų. Jie ėda varles, želves, austras, moliuskus, vabalus, peles, šliaužlius, vaisius ir grūdus. Kaip matome, tai yra įvairiaėdžiai.

Viena jų ypatybė — "maistą skalbti". "Rakūnai" ne skalbtą maistą ėda tik tada, kada labai alkani ir arti nėra vandens.

Mokslininkai dar neįstovė, kodėl jie savo maistą "skalbia". Didžiama mano, jog ne tam, kad ji padarius švaresnį, bet tam, kad jiems geriau patinka drėgnas, maišytas su vandeniu.

Taipei. — Kinijai suaiškios Quemoy bombardavimą, Čiang Kai-šeko transportai per vieną dieną pristatė 2,000 tonų amunicijos ir kitokių reikmenų.

BIRŽUVENISKIŲ KUKURŪZAI

Keturis tūkstančius tonų silosos išpareigojo šiemet pagaminti Telsių rajono Biržuvėnų tarybinis ūkis. Vien tik iš dobilų biržuvėniskiai užaugę tūkstantį tonų šio puikaus sultingo pašaro. Ūkyje pasėta 43 hektarai kukurūzų. Vietomis kukurūzų aukštis jau siekia 2 metrus. Tarybinio ūkio darbininkai išaugino tokius puikius kukurūzus, gerai juos prižiūrėdami.

Grupė Telsių rajono kolūkių pirmininkų ir žemės ūkio specialistų apžiūri Biržuvėnų tarybinio ūkio kukurūzų pasėlius.

"Naujo gyvenimo" kolūkis nuo pat ankstyvo pavasario aprūpina daržovėmis šiaulių miesto viešo maitinimo įstaigas. Kolūkis turi, palyginti, nedidelį daržininkystės ūkį. Nežiūrint to, šiais metais čia numatoma gauti 800 tūkstančių rublių pajamų. 350 tūkstančių rublių jau gauta. Alfonso Benčio vadovaujami daržininkai kasdien paruošia rinkai raudonųjų burokėlių, pomidorų, morkų, svagūnų, agurkų ir kitų daržovių. Čia raugiami agurkai, rūgštynės.

IDOMYBĖS

Misterija su Cawdor

Cawdor Palocius, Škotijoje, tradiciniai yra žinomas kaip vieta nužudymo karaliaus Duncano per Macbeth 1040 metais. Yra užsilikęs kamino atskala, ant kurios yra išpauktas paviršius, kuris parodo, kad lapė ruko pypkę. Įplovimas yra atliktas 1510 metais.

Lapė ruko pypkę kaip žmogus. O betgi pamatiniai yra tikima, kad tabakas buvo išrastas Anglijoje 1585 metais per Sir Walter Raleigh, t. y., po 75 metų, kuomet buvo išpauktas minėtas ženklas.

Žmogus skiriasi nuo gyvulio tik todėl, kad gali kalbėti

Juk kiekvienas gyvulys turi raudoną kraują. Kiekvienas gyvulys turi visas tokias pat kūno dalis kaip ir žmogus; taipgi turi tuos pačius jausmus kaip ir žmogus, o betgi gyvulio negalima priversti, kad jis kalbėtų, kaip žmogus, nors jis ir turi tam tikrą sau balsą.

Tačiau yra viena tragiška išimtis. Yra viena gentis ant mūsų žemės, kuri negali kalbėti nei vieno žodžio kaip žmogus. Tie keisti žmonės, kurių yra apie 20,000, yra Qurungua indėnai, kurie gyvena miškuose Rytų Bolivijoje. Jie yra apsigimę su keistu gamtišku subudavimu. Jų gerklėje nėra tam tikrų organų, kurie išduoda kalbos garsus. Todėl jie ir negali kalbėti.

Mameluko šokimas

Tvirtovė, kuri stovi ant Nile upės kranto Egipte, yra daugiau dramatiška, negu Pyramidos ir Sphinx. Tenai pamiškę yra pilis, kur įvyko istoriškas pabėgimas. Buvo taip:

Mamelukai buvo labai vikrūs raiteliai, kuriuos valdė Egipto valdžia nuo 13-to šimtmečio. Jie nesilaikė tvarkos, jie padarydavo ir paraikindavo taisykles. Jie buvo nepaklusnūs ir neįstikimi. Bent taip yra užrekorduota. Ar tokie jie iš tikrųjų buvo, tai kitas klausimas.

Ali, Turkijos vice-karalius (vice-roy) Egipte nusprendė sunaikinti mamelukus syki ant visados. Kovo 1 d.

tais metais 470 garsiausių mamelukų jis užkvietė į banketą, kad suteikti pagarbą įvesdinimui vice-karaliaus sūnaus, Tusun. "Kraujo Puota" įvyko prie pilies.

Mamelukai pribuvo su visomis iškilėmis, gražiais pasirėdę. Jie buvo pagarbiai karaliaus priimti. Po pokylio mamelukai susiformavo į procesiją, lydint vice-karaliaus kareiviams. Tuo gi tarpu geriausi Egipto šauliai buvo slapta sustatyti už tam tikrų siaurų įrengimų, kur procesija turėjo pereiti vartus. Kuomet procesija prisiartinė prie vartų, buvo duotas ženklas uždaryti vartus. Vartai akimui užsidarė ir Egipto šauliai atidarė žūvių ugnį ant svečių. Visi svečiai, apart vieno, buvo išžudyti. Tik vienam mamelukui pavyko išsigelbėti nuo nužudymo. Juo būtinai Emin Bey, bebaimis raitelis, kuris su savo arkliu persoko aukštą sieną ir nukrito keleto šimtų pėdų griovinė. Arklys užsimušė, bet Emin Bey išliko gyvas ir išgyveno ištremime Tripolyje 40 metų.

J. Bimba

Brazilia. — Šiemet Brazilijoje gerai užderėjo kava. Numatoma, kad bus suimta 50,000,000 maišų.

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų karinis laivynas Kalifornijos pakraščiais įrengė naują bazį.

ALDLD kuopoms ir nariams

Šie metai jau artinasi prie pabaigos. Pereitą vasarą mes turėjome didelį ir garbingą Lietuvos Literatūros Draugijos suvažiavimą, kuris nutiesė tolimesnį draugijos veikimo kelią. Kas gali užginti, kad suvažiavimo nutarimas paruošti ir išleisti Amerikos lietuvių pažangiosios visuomenės istoriją, yra istorinis nutarimas? Niekados pirmiau LLD ilgų metų veikloje nebuvo padarytas toks didelis pasimojimas.

Tenka pažymėti, kad visi suvažiavimo dalyviai buvo vieni geriausių ir gabiausių organizacijos veikėjų. Bet štai randasi ir tokių kuopų, kurių nariai tebėra nepasimokę duoklių už šiuos metus. Ypač tokių nemaža yra Illinojaus ir Massachusetts valstijose. Raginu ir prašau kuopų veikėjus susirūpinti iškolėdavimu duoklių.

Kuopų eiliniai nariai, jūs taipgi nestovėkite nuosalyje ir nelaukite, kad kas kitas atliktų jūsų pareigas. Kai kurios kuopos yra skaitlingos nariais, finansų sekretorius paima duokles iš tų narių, kurie ateina į susirinkimus ir užsimoka. Bet tuos, kurie susirinkimų nelankote, jie turi pagauti ir išrinkti duokles kur nors kitur. Susidaro nelengvas darbas. Todėl eilinių narių užduotis paduoti darbininkiską ranką tiems draugams, kurie yra apdėti darbais. Mūsų visų pareiga budėti organizacijos sargyboje. Todėl suglauskime savo jėgas į vieną užduotį, nes tik tada nugalėsime visus sunkumus.

LLD konstitucija sako, kad narys, nepasimokėjęs duoklių su liepos mėnesiu, skaitomas nebe nariu. Juk tai didelis organizacijos

"Barnakliai"

Vaikštinėdami pamariais, kada vanduo nupuoles, jūs būsite pastebėję, kad prie medinių stulpų, uolų yra daugybė prikibusių tamsios spalvos moliuskų "barnaklių".

Jie yra kevalinės žuvytės. Kada mažasis "barnaklis" išsiperi, tai jis panašus į vežiuką arba "krabuką". "Barnaklis", kada prisikabina savo galva prie stulpo, akmenų ar laivo, tai jis maitinasi tuo, ką jam atneša vanduo.

"Barnaklių" yra bilijonai. Jie sudaro laivų kompanijoms kiekvienais metais iki \$10,000,000 nuostolių. Kada laivo šonai ir dugnas apsikabina "barnakliais", tai jo spartą sumažina iki pusės. Reikia laivą pastatyti prieplaukoje, nuvalyti ir naujai perdažyti.

"Barnaklius" valgo. Ypač gerai Italijoje jie dažnai yra ant žmonių stalo. Valgo juos ir kitur. Kinijoje, Čilėje tūli jų skaitomi skanėsiu.

"REIKIA GROZIO, BET NE PROPAGANDOS"

Maskva. — Tarybinių artistų suvažiavime plačiai buvo diskutuota garsinimų klausimas. Nutarta, kad į garsinimą prekių reikia įdėti grožio. Bet tarybinis garsinimas skirsis nuo kapitalistinio garsinimo. Kapitalistinių šalių garsinimai paremti propaganda, kad tik daugiau prekių parduo-

TEISYBĖ AKIS BADO

Lietuvos TSRS istorijos vadovėlis vidurinėms mokykloms susilaukė didelio emigrantinės spaudos dėmesio. JAV išeinantis katalikų "Darbininkas" apie vadovėlį rašė net keliuose savo numeriuose. Nuo jo neatliko ir tos pačios krypties "Draugas". "Darbininko" recenzentas išplūdo vadovėlio autorių visais plūtamais žodžiais, apkaltino jį visomis septyniomis didžiosiomis nuodėmėmis ir išvadino klastotoju. "Draugo" bendradarbis J. Gobis plūdosi santūriau, bet kalbėjo tą patį, skelbė, kad vadovėlyje lietuvių tautos istorija esanti suklastota.

Žinoma, būtų tiesiog keista ir nesuprantama, jeigu nuo savo tautos pabėgę buržuaziniai nacionalistai sutiktų su tarybinio istoriko pažiūromis ir jas vertintų teigiamai. Ką gi jie daugiau darys nesisplūdę, negi jiems rūpi su autoriumi ginčytis, įrodinėti, remtis šaltiniais ir panašiai. Plūstis ir kalbėti apie klastojimus daug lengviau, negu rimtai argumentuoti.

"Darbininko" recenzentas, svaitydamasis žodžiais, net nesiteikė pasakyti, kuris gi vadovėlyje pateiktas faktas yra netikras, kas gi ten suklastota.

"Draugo" recenzentas tokią faktą "rado". Pacitavęs vadovėlio žodžius apie tai, kad pirmomis hitlerinėmis okupacijos dienomis aukštieji katalikų bažnyčios pareigūnai su arkivyskupu Juozapu Skvirecku priešakyje kvietė Lietuvos gyventojus pasitikti okupantus kaip išvaduojuosius rąso: "Apie tokių aukštų Kauno arkivyskupijos dvasininkų kreipimąsi į visus Lietuvos gyventojus neteko nei per radiją girdėti, nei laikraščiuose skaityti..."

Yra žmonių, kurie, prispirti prie sienos, pasiskelbia praradę atmintį. Tokiu dedasi ir katalikiškas "Draugo" bendradarbis. Aš manau, kad ponas Gobis ir jo kolegos maloniam savo prisiminimui saugo "Naujosios Lietuvos" komplektus. Prašom atsiversti 1941 metų liepos 8 dienos numerį ir susirasite jame didelėmis ribiomis raidėmis išspausdintą atraštę "Kauno Arkivyskupijos vadovybės pareiškimas per radiją".

Pareiškimas prasi deda žodžiais: "Brangūs tautiečiai". Pareiškime rasite tai, apie ką kalbama vadovėlyje. Rasite šiuos teiginius: "Visos tautos akys krypo į kaimyninę Vokietiją. Ir iš tikrųjų išvadavimo viltis Lietuvoje įvyko... Dabar mūsų tautai atsiveria vėl naujas gyvenimas... Stokime visi į savo darbą dėkinę, pasitiekdami mus išlaisvinusios vokiečių kariuomenės ir didžiosios vokiečių tautos kultūrine parama. Vokiečių kariuomenė ir tauta eivą vaduoti Europą ir visą pasaulį nuo bolševizmo".

Pareiškimo gale išspausdintas toks parašas: "Juozapas Skvireckas, arkivyskupas ir metropolitas; Dr. Vincentas Brizgys, Kauno vyskupas pagalbininkas; prelatas Kazimieras Šaulys, Kauno arkivyskupo general-vikaras".

Mes, žinoma, nesidžiaugiam, kad Lietuvos katalikų bažnyčios aukštieji pareigūnai sutepė savo vardus, talkininkaudami hitlerininkams.

Faktą reikia visiems ap2—Teisybė akis bado... gailėti, galima jį ir nutylėti, betgi negalima jo paneigti. Plūdūdamas ir pravardžiavimas rodo, kad kai kam šie faktai labai nemalonūs. Ne-

teko girdėti, kad po atsisakymo pasirašę asmenys būtų ketinę savo parašų išsiginti.

Tenepiranda tie ponai kantrybės ir atsiverčia 1942 metų kovo 12 dienos "Naująją Lietuvą", ten ras šiuos Kauno arkivyskupo ir metropolito Juozapo Skvirecko žodžius: "Bažnyčia neveda karų materialiniais ginklais, nes jos ginklai yra dvasinio pobūdžio: sakramentai, malda, evangelijos tiesų skelbimas ir kitos dvasinės priemonės. Tačiau tikrovėje iki šiol žmonijai nepasisekė karų išvengti, ir dabartinis karas yra žiauri mūsų gyvenimo realybė... Šiame kare narsioji vokiečių kariuomenė išvadavo mūsų kraštą iš bolševizmo priespaudos... Užsimo tas vokiečių kariuomenės tikslas... yra girtinas... Greitu laiku ir mūsų krašte bus renkama metalų medžiaga, reikalinga karo pramonei vokiečių kariuomenės kovoje su bolševiku ginkluotąja pajėga. Šį dalyką turime tinkamai suprasti. Kas pats tą renkama medžiagą duos ar jos rinklavą remsi... padarys gerą ir girtiną dalyką".

Kuo gi Kauno arkivyskupas su savo vyskupais pagalbininkais ir general-vikarais galėjo dar daugiau pasitarnauti hitlerininkams?

Raginimas pasitinkti okupantais kaip geradariams, raginimas juos remti visais būdais, šmeižimas tarybinės santvarkos ir skatinimas persekioti visus, kas priešinasi okupantams, buvo viskas, ko galėjo norėti pats Hitleris arba jo propagandos ministras Gebelsas.

Tokie yra faktai. Juos gali neigti tik tas, kam teisybė akis bado.

J. JURGINIS

Spygliuotais gyvenimo keliais

Apsakymėlis iš lietuvių angliakasių gyvenimo Jungt. Amer. Valstijose

(Pabaiga)

“Nesuprantu, paaiškinkit apie tai plačiau,” atsiliepė sūnus.

“Buvo taip,” sako tėvas. “Vienas jaunas gimnazistas, neseniai atvykęs į šią šalį iš Lietuvos ir gavęs darbą anglies kasyklose, kožną penktadienį atsinešdavo skardinę mėsos pietums. Bevalgant, kuomet kiti dori katalikai jo užklauso, dėl ko jis valgo mėsą Kristaus gimimo dienoj, tas bedievis atsakydavo: Ką namų šeiminiškė ir skardinę įdėda, tą ji soi ir valgo. Bet kuomet jį užgriuvo anglis su senais medžiagaliais, tuomet ir jis šaukėsi pagalbos... Bet du jo bendradarbiai angliakasiai artį jo stovėdami nenorėjo jo gelbėti dėl to, kad jis buvo farmazonas, bedievis! O kuomet jis nuščiupinėjęs naujutieliu batus numovė nuo jo kojų ir patšai apsiavė.

“Neveltui esu girdėjęs bažnyčioje iš sakyklos kuniga kalbant, kad reikia naikinti bedievybę ir eretikus visokiais būdais...”

Ružiko sūnus, pasipiktinęs tėvo kalba, subarė jį:

“Tėve, doram žmogui nepridera taip kerštingai kalbėti ir kolioti juos už jų ištikinimus. Nepadoru džiaugtis kitų nelaimėmis arba net mirtimi. Man porą kartų teko kalbėtis su tuo neseniai iš Lietuvos atvykusiu velioniu jaunuolu. Tai buvo gerai apsišvietęs ir mandagus vaikas. Jisai svajojo per kokį laiką padirbėti kasyklose ir vėliau stoti į inžinierijos kolegiją. Bet, deja, jis tos laimės nesulaukė. Nespėliojant galima sakyti, kad jį nužudė kasykloje du niekšai, religiskai nusiteikę inkvizitoriai vien dėl to, kad jisai penktadieniais valgydavo mėsą.”

Sūnus drožė tėvui pamokslą toliau:

“Tėveli. Jeigu ne jūsų intrigos ir klatingi patarimai, būtų neįvykusį ta nemaloni drama mano su Daubaraitė. Aš su ja būčiau jau seniai susituokęs ir būtų buvę laimingi. O dabar viso miestelio merginos ir mane žvairuoja ir nė kalbėti nenori. Aš susirasiu Daubaraitę kad ir krašte pasaulio! Nepaisau, kiek ilgai ims, arba kiek kainuos! Aš ir Daubaraitė už a u g o m e kaimynystėje. Rankomis susikabinę eidavome į vidurinę mokyklą. Aš gerai atsmenu, kai jinau mokykloje gaudavo aukščiausius pažymėjimus klasėje už josios gabumus. Jinau gabi žurnaliste ir talentinga prakalbininkė, oratorė. Prie to, ji daliausia mergina miestelyj.”

Tokia sūnaus šelmiška kalba tėvui buvo didžiausias mūgis. Jo protas nejstengė suvirstinti sūnaus aštrių priekaištų, kurių jis niekuomet nesitikėjo.

Po iškilusių barnių su sūnumi, senio Ružiko sveikata žymiai pailėjo taip, kad jis net pasisamdė savo seną bičiulį dirbti krautuvėje. O sūnus Antanas, sužinojęs Daubaraitės adresą nuo josios draugės, pasiėmė tūkstantį dolerių iš tėvo saugiosios spintos ir išdūmė greituoju traukiniu į Floridą.

Neradęs negrės lūšnelėje, jis sužinojo, kad Daubaraitė dirba didelėje baltinių skalbykloje. Antanas, iš džiaugsmo, sparčiai žengdamas tuziną kvartalų gatvėmis net kvapo pristigo. Įėjęs į vidų jis iš to pamatė savo buvusią sužadėtinę dideliu karštu prosu prosinant baltas paklodes. Kambarys karštas ir pilnas garų. Daubaraitės drabužiai permirkę prakaitu. Jos veidas išbalęs, pakakiai pajudavę ir akys giliai įdubę. Antanas, žiūrėdamas, nenorėjo tikėti, kad tai būtų ta pati Daubaraitė. Jų abiejų akys tiesiai susitikė isteriškais žvilgsniais. Staiga Daubaraitės lieknas liemuo pradėjo virpėti, kad net prosas iškrito iš jos rankų ant grindų. Antanas, prisitartinęs, norėjo ją apkabinti, tačiau

jinau staigmenos pagauta parpuolė ant grindų. Šalia dirbusios negrės moterys ratu apspito aplink juos, nesuprasdamos, kame dalykas, smalsiai stebėjo. O Antanas, pakėlęs Leonorą nuo grindų, apkabinęs spaudė ją prie savęs. Per kiek laiko jie tylėjo. Tik vėliau Daubaraitė jausliai prabilo:

“Antanėli, ar tu iš tikrųjų dar vis mane myli?”

“O dėl ko aš tavęs taip ilgai ieškojau ir taip toli pas tave atvykau?!”

Tai pasakius, jų abiejų lūpos susiglaudė...

Praėjus didžiajam susitikimo sąjūdžiui, jiedu, tik trumpai pasikalbėję, nuėjo į skalbyklos raštinę, o iš ten į artimiausią valgyklą užkandžiui. Sočiai pasistiprinę, įsėdė į tramvajų ir nuvyko į didžiausią moteriškų drabužių krautuvę. Antanas, turėdamas kišenėje pluoštą žaliukų, nešykstėjo dailiai aprėdyti savo mylimąją. Nes išėjus iš krautuvės Daubaraitė buvo ne ta. Jinau atrodė į turtingo biznieriaus dukrą.

Bevaikščiodami gatvėmis, jie priėjo nedidelį miestą parkutį ir atsisėdė po palmėmis kalbėjosi apie svarbius praetis nuotykius. Antanas seniai norėjo paklausti Daubaraitę apie josios naują gimį kūdikį, bet vis nedrįso, susilaikė. Pagaliau, išdrįsęs, užklausė, tartum gėdindamasis:

“Kas įvyko su kūdikiu? Kur jis yra?..”

Daubaraitė, išgirdusi klausimą apie kūdikį staiga pravirko. Ji giliai susimąstė ir, kiek patylėjusi, net kukčiodama prabilo:

“Mūsų kūdikis pateko pas gerus ir turtingus žmones užmiestyje. Anądien mieste susitikau slaugę, kuri augina ir prižiūri mūsų Antanuką. Sakė, kad sveikas ir auga gražiai. Kai kas pakalbina, tai jau juokiasi, net krykštauja! Ach, kaip skaudu, skaudu, kad mes tokio gražaus sūnelio negalėsime turėti. Pasirasiau jiems, supranti?..”

“Suprantu. Nors aš nesu advokatas, tačiau tiek nusimanau apie teises, kad tavo parašas kaip nepilnametės ir be advokato yra nelegalus. Mums dabar reikia pasisamdyti gerą advokatą, ir mes atgausim mūsų sūnelį atgal. Nesisielok, mylimoji.”

Sekamą dieną Antanas su Daubaraitė, pasisamdę vežėją, nuvyko užmiestini pamatyti savo sūnelį.

Jų laimei, jie rado slaugę sode vežiojant kūdikį. Antanas, priėjęs arčiau ir vos pažiūrėjęs, norėjo griebti kūdikį glėbiu ir vežtis. Tačiau susivaldė, atsiminęs baudžiamuosius įstatymus. Tuomet jis, nuėjęs pas kūdikio pirkius, pasiūlė jiems dvigubą užmokėti visus iškašius, jeigu jie atiduotų kūdikį tikrajai jo motinai Daubaraitė. Bet pirkliai atsisakė apie tai kalbėti. Tuomet Antanas užvedė bylą, ir abudu su Daubaraitė traukiniu išvyko atgal į savo tėviškę anglies kasyklų rajone.

Senis Ružikas atsisakė priimti į savo namus parvykusį sūnų. Jisai iškoliojo jį bauriausiais žodžiais, o labiausiai siuto už tūkstantį dolerių, kuruos sūnus pasiėmė be jo žinios, vykdamas į Floridą pas Daubaraitę.

O sūnus atsikirtu, pareikšdamas, kad jisai nuo to laiko galvosias ir gyvensias savistoviai ir neklusysias niekieno diktatūros.

Antanas gavo prieglaudą pas Daubarą ir netrukus su jo dukra Leonora susituokė, ir per teismą atgavo savo gražų sūnelį.

Jaunasis Antanas Ružikas, neturėdamas iš ko pradėti biznį, kasykloje gavo darbą. Prisirašė prie unijos ir abudu su Leonora jautėsi patenkinti gyvenimu.

Gi senis Ružikas, negalėdamas pakęsti tokių skaudžių gyvenimo smūgių, gavęs širdies antpuolį, rimtai susirgo ir neužilgo mirė.

TARYBŲ SAJUNGA KALTINA TURKIJĄ

Maskva. — Tarybų Sąjunga įteikė Turkijos atstovui protestą. Ji reikalauja, kad Turkija suvaldytų Amerikos lakūnus, idant jie iš Turkijos teritorijos nedarytų daugiau skridimų virš TSRS plotų. Proteste sako, kad amerikiečiai lakūnai dažnai ta praktikuoja. Vienas jų toks “pasirodymas”, rugsėjo 2 d., baigėsi

VARŠUVA. — Lenkijos vadai Gomulka, Cyrankiewicz ir kiti vyks į Maskvą.

Karachi. — Pakistano prezidentas Mirza įvedė šalyje apgulos stovį ir paleido parlamentą.

Londonas. — Virš 250,000 laivų statytojų gavo pakelti algas keturiais procentais.

DULLESAS VĖL GĄSDINA KINIJĄ

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Dulles sako, kad jeigu Kinija panaujins Quemoy salų bombardavimą, tai už tai “ją pasmerks visas pasaulis”. Pirmiau jis sakė, kad jeigu Kinija su laikytų salų bombardavimą, tada būtų taikos kelių Toliųjų Rytų reikalai išspręsti. Lauksime, ar savo žodį ištesės.

Skirtumai tarpe komercinės ir darbininkiškos spaudos

Gal būtų nei vienoje pasaulyje šalyje nerasiaime taip neatsakomings komercinės spaudos, kaip Jungtinėse Valstijose. Ir jai “sekasi,” nes mes, amerikiečiai, prpratę prie “naujienu.” Vakarė pas mus rytinis laikraštis jau “pasenęs.” Ką tas laikraštis rašė tuo pat klausimu prieš savaitę laiko, tai jau mes nebežinome. Ir daugelis vidutinių mūsų žmonių galvoja: “Jeigu tada taip rašė, tai taip ir buvo, o jeigu dabar jau kitaip rašo, tai dalykai pasikeitė.”

Gal būtų amerikiečiai “rimčiau” seka tik sportą ir arklų lenktynes. Šioje srityje rasime nemažai žmonių, kurie žino kumštinių biografijs, susipažinę su “beiz-bolio” ir “futbolio” lošėjais.

Televizijoje yra mokslinės programos, kur statoma klausimai. Kartą buvo trys studentai ir vienas policininkas. Klausė: Kokie miestai yra sostinės Norvegijos, Turkijos ir Graikijos? Ir labai nustebau, kad tik policininkas pasirodė gudresnis ir atsakė, kad Oslo yra Norvegijos sostinė. Studentai neatsakė nei vieno klausimo.

Kitas buvo klausimas: Koks prezidentas buvo pasikvietęs moteriškę į savo kabineto narius, tai yra Darbo sekretorės vietą, ir koks buvo jos vardas? Į šį klausimą neatsakė nei vienas iš studentų, nors. Tai buvo Miss Frances Perkins, kurią 1933 metais F. D. Rooseveltas pakvietė į kabinetą.

Toks didelis žmonių atsilikimas! Todėl komercinė spauda ir gali nesiskaityti su savo skaitytojais.

JŲ “PERGALES”

Tik propagandoje prieš darbo žmones ir neapykančioje socialistinės visuomeniškos santvarkos mūsų komercinė spauda nesvyruoja. Kada tik darbininkai būna priversti streikuoti, tai visada jie “kalti.” Jie ir jų unijos “blogi,” arba net “komunistai” ir “raudoni.”

Taip pat ir su jos atsinešimu linkui tarybinės santvarkos. Nuo pat 1917 metų, kai tik Rusijoje įvyko liaudies perversmas ir buvo įsteigta tarybinė santvarka, Amerikos komercinėje spaudoje aidėjo melodija, jog “Sovietams nesiseka, jog jiems bloga.” Juos “muše” baltagvardiečiai. Jie patys savo tarpe “mušėsi.” Jie nieko “nemokėjo pasigaminti.” Penkerių metų planai vis buvo tik “bolševikų propaganda.” Bet dabar jau pusę pasaulio tvarko patys darbo žmonės, nepaisant jų “pralaimėjimų.”

Pirm Antrojo pasaulinio karo visi amerikiečiai žinojo, kad Japonijos imperiaizmas yra Amerikos priešas. Bet kada tik japonai užpuolavo Tar. Sąjungą, tai Amerikoje komercinė spauda skleidavo japonų propagandą. Taip buvo 1938 m., kada ėjo tarpe Tarybų ir Japonijos mūšiai Zaozirnaja srityje. Taip buvo ir 1939 metais, kada Mongolijoje ėjo karas per tris mėnesius. Rašė, garsino, kaip japonai dešimtimis ir šimtais naikina “tarybinius tankus ir lėktuvus.” Bet 1938 ir 1939 m. mūšiai baigėsi japonų pralaimėjimais.

O kas darėsi, kada kilo TSRS ir Suomijos karas pabaigoje 1939 m.? Oi, kokie suomiai buvo “gabūs”!

Jie išstomis divizijomis, naikino Raudonąją Armiją.” Bet karas baigėsi ne suomių pergalėmis.

Kada Hitleris užpuolė Tarybų šalį, tai jau ne vien komercinė anglų spauda, bet ir lietuvių klerikalų, tautininkų ir menševikų turėjo daug medžiagos apie nacių “pergales.” Vienok karas baigėsi ne Maskvoje, o Berlyne, ir ne Hitlerio pergalė.

Panaši padėtis dabar yra Toliimuosiose Rytuose. Čiang Kai-šekiniai “laimi” jūroje ir ore, bet visi tie jų “laimėjimai” suveda prie to, kad įvelti Jungtines Valstijas į karą, kad mūsų šalis kariautų, kaip prieš kelis metus Korėjoje, kad būtų mūsų jaunimas, kad sudarytų didžiausių iškaščių.

Rugsėjo 2 d. Čiang Kai-šeko komanda gyrėsi, kad į kariniais laivai “nuskandino 12 komunistų laivų.” Bet vėliau jo generolai, nuo Quemoy salos, paverė niekais tai “pergalę.” Jie pakelbė, kad Čiang Kai-šeko karo laivai negalėjo pristatyti padūrinimų ir karinių reikmenų. Reiškia, jie ir “pergalės” neturėjo.

Lietuviai dūka turi priežodį: “Vienaip žmogus storojasi, o kitaip stojasi.” Jis labai atitinka mūsų komercinei spaudai.

MŪSŲ TIESA

Rodosi, kad apie darbininkišką spaudą jau daug

kartų buvo pasakyta visa tiesa, tai nereikėtų nei kartoti. Mano supratimu, bus geriausia, jeigu kiekvienas “Laisvės” skaitytojas pagalvos: Kodėl “Laisvė” ir kita darbininkiška spauda buvo teisinga?

Prisiminkime, ką rašė komercinė spauda, ir ką rašė “Laisvė,” kada Hitleris užpuolė Tarybų Sąjungą? Mes galėtume paduoti daug citatų, bet nėra reikalo. Komercinės spaudos “pranašystės” sužlugdo. “Laisvė” rašė, kad karas bus sunkus, ilgas, daug žus žmonių, bet žus ir hitlerizmas.

Prisiminkime Kiniją pokariniais laikais. Komercinė spauda pranašavo Čiang Kai-šeko pergalę. Mes gi numatėme Kinijos liaudies laimėjimą. Vėl buvo mūsų tiesa.

Paimkime Lietuvą. Kiek antilietuviška spauda primelavo. Pagal jų raštus, tai “visi lietuviai buvo i Sibirą išvežti,” o i Lietuvą atvežė rusus. Dabar Amerikos lietuviai gauna laiškus nuo savo giminių. Iš laišku sužino hitlerininkų ir jų šalininkų papildytas baisenybes.

Arba paimkime nedarbo klausimą. Komercinė spauda įrodinėjo, kad Amerikoje nebus nedarbo, kad apie “nedarbą kalba tik komunistai.” Čia ir vėl pasirodė mūsų tiesa. Ne todėl, kad mes norėtume nedarbo, bet todėl, kad teisingai numatėme, kur link einame.

Galima būtų padaryti daugybę palyginimų. Bet bus geriausia, jeigu ta padarys kiekvienas “Laisvės” skaitytojas. Ir tada jis supras, kad progresyvė - darbininkiška spauda būtinai reikalinga. Ir jos niekas kitas neduos, niekas kitas neparems aukomis, kaip mes patys.

Todėl, laike vajuas pasistengkime gauti naujų skaitytojų ir tuojau atsinaujinkime savo prenumeratą. Atminkite, kad “Laisvės” vartininkai yra darbo žmonės. Didžiojoje jau nejauni. Matykite juos, arba prie pirmo jų atsilankymo atsinaujinkite prenumeratą, kad jiems nereikėtų po kelis kartus lankytis.

D. M. Solomskas

Admirolas Brown ir atomy bombos

Washingtonas. — Admirolas Charles Brown, kuris komandavo Jungtinių Valstijų Šeštąjį karinį laivyną Viduržemio jūroje, netiki į galimybę ribotai vartoti atominės bombas.

Valstybės sekretorius Dulles sakė, kad “nedidelis skaičius atominų bombų gali padėti laimėti lokalinį karą.” Admirolas Brown sako: jeigu jau jos bus pradėtos vartoti, tai ir bus plačiai vartojamos, nes abidvi pusės turi jų tiek daug, kad gali sunaikinti pasaulį.

Kolūkio spartuoliai

Paveikslą atskleidęs Stebiu jaunus veidus— Orkestras dūdų pučiamųjų— Laukų dobilėliai Galvytes išskėlę,— Smagu žiūrinit iš tikrųjų!

Antai kurią dieną Bernaitį kiekvieną Užkalbinsiu — būsim bičiuliai! Jaunatvę sparnuota, Tėvynės jums duota Lakiot—horizontai didžiuliai...

Tai pirmtakai jūsų— Seneliai uždusę Saltazėmis moklino, jaurą,— Tie manų kaimynai Takus jums pramynė Po ilgą dirvelę ir siaurą...

Tai aiškiai vaidenas Kaškaučius Antanas Man broliis, tėvelis Vladuko, Vis ragino kuina... Nū traktorių luina Gal tenka valdyt ir Vladukui...

Vladuk, tu linksmuoli, Širdin man ipuolė Orkestro, dainų skardūs tonai... Dūdų sutartinė Man glosto krūtine, Vis moja greičiau ir tą šoną...

Orkestro šaunuoliai, Kolūkio spartuoliai, Jūs—atžalos stangrios mūsų sodžiaus: Man purtina siela, Šnekėt su jumi miela— Gėrėtis gudriais jūsų žodžiais!

Saldi man svajonė, Triumfas, kelionė Sulaukt tos dienos pirmutinės,— Saulėtą tą dieną Stebėt jūs' kiekvieną— Staiga griebt arčiau prie krūtinės!

Jūs' pirmtakus minti— Vardus jūs' atminti, Šeimyną kolūkio spartuolių,— Tai džiaugsmas tėvynei,— Salelei gimtinei! Valio, mano broliai smarkuoliai!

1958. IX. 6

Gyventi ir veikti

Seniau mūsų lauko Veidai susiraukė,— R aukus tuos nū šluoja kolūkis: Šeimyna spartuolių Kaip skruzdės supuolė, O traktorius šniokšdamas plūkias...

O saulė močiutė Zemelei linksmutei Tik šypsos šiltai visą dieną,— Mašinot tik šnera— Ir nuskuta barą— Paširpus ruduoja rugiena...

Skarelės pražydo— Seseles pragydo— Į talką atsinešė dainą: Ai lylija oi lylija! Ir piauna ir kulia— Mojuoja alkinēm kombainai...

Ir dūzgia ir ajda Naujoviška gaida— Net skamba kolūkio palaukės... O aš ką? apsnūdau? Na ne—aš panūdau Talkon, broliai, nieko nelaukės!

Sulūžo—na, ką jūs?— —Gi štai jum “liokajus,”— Dykai taip žiobot nemalonų: Aš prates, krutėsiu, Vis ką nors padėsiu, Talka tai talka mūsų pašonėj,—

Dabar tai kas kita, Gerai pasakyta: Tai dirbkim kiek galim iš vieno, Daugiau padirbėsim, Daugiau ir turėsim, Saldū bus prisnūti ant šieno...

Ai, mieli Viedarai! Juk tiek susidarė... Kaip stiklas širdis pilnutėlė! Dabar tik gyventi, Tik džiaugtis, nesenti— Jaunatvės sparnai pasikėlė!..

Gyventi ir veikti— Tvirtėti ir sveikti— Juk dirbti ir sveika ir gyva! Tarybų šalei! Kelte mane kelia— Kur žydi valia kolektyvo!

Jonas Kaškauskis

1958.IX. 14. 8

MIAMI, FLA.

TURĖJOME GRAŽŲ POKYLI

Sekmadienį, spalio 5 d., Lietuvių Socialis Klubas suruošė gana jaukų pokylį pažymėjimui vienerių metų sukakties nuo klubo suorganizavimo.

Pereitais metais šiuo laiku dar tik buvo kalbama apie klubo reikala, buvo rašoma klubo tikslai ir principai. Klubo iniciatoriai labai daug dėjo pastangų, kad dabartinis Socialis Lietuvių Klubas atsistotų ant savo kojų ir imtųsi veikti.

Tas sumanymas ir darbas gerai pavyko. Sekmadienio pokyliu jis apvainikuotas. Socialis Lietuvių Klubas sekmadienio banketą savo nariams suruošė veltui. Tad spalio 5-ta buvo, veikiausiai ir ateityje bus, kaip metinė Socialio Lietuvių Klubas sukaktis. Narių šiuo metu SLK jau turi 86. Visi, kurie atsilankė į šį pokylį, buvo gerai pavaišinti.

Smagu pažymėti, kad tarpe klubo narių yra darbščių veikėjų. Kaip kad ir šiam pokyliui maistą paruošė darbščiosios šeiminės: A. Kanapienė, I. Matuzienė, B. Aleksandraitienė. Prie stalų ir kitų darbų veik visuomet mes matome Valiulionis, Kocius, Tamošiūnus, Masonus ir daug kitų.

Yra narių, kurie dažnai ir su dovanomis klubą pavaišina. Šiai sukakčiai M. Valiulionienė pagamino ir padovanojo klubui "gimtadienio tortą" (pyragą). Na, o J. ir M. Kociai išvyniojo ir padovanojo SLK "cash box", kuris kainuoja virš 15 dolerių. Nebe reikalo klubiečiai šiuos darbuotojus vadina klubo tėvais. Jie rūpinosi, kad klubas gimtų, dabar jie rūpinasi, kad jis augtų ir turtėtų.

Kaip pirmiau, taip ateinančiam žiemos sezonui Socialis Lietuvių Klubas bus dar geriau pasiruošęs atvokiusius svečius šiltai priimti ir pavaišinti. Visi čia rasite gerus pažįstamus savo bičiulius.

Socialis Lietuvių Klubas nepamiršta ir savo kultūrinių pareigų. Šiame susirinkime buvo pranešta nemaloni žinia, kad staiga mirė klubo narės Birštonienės sūnus. Motinai ir visai šeimai klubas reiškia sirdingą užuojautą šioje nelaimėje. Socialis Lietuvių Klubas remia ir aukoja į kultūros ir sveikatos fondus. Kas gera žmonijai, kas naudinga visuomenės kultūrai, į tokius klausimus klubas visuomet prielankiai atsiliepia. Tokiems tikslams tik šiame susirinkime išaukoto 50 dolerių.

Šia proga galima pastebėti, kaip neteisingai, kaip kvailai buvo atsiliepta tūlama lietuviškame laikraštyje apie Sociali Lietuvių Klubą. Tas nekultūringas žmogus riktėlėje, kad Miamijs susiorganizavo "komunistų klubas." Kodėl tas žmogelis taip kiauktelėjo? Ar jis žino, kad jis ir kiti tokie padarė ir daro žalą anam lietuvių klubui, kuris jau čia seniai gyvuoja? Jis žino, tiek, kad šioje šalyje Komunistų partija nėra populiari. Jis mano, kad tas vardas yra didelis "baubas."

Tačiau kitose šalyse Komunistų partijos yra populiarios, valdančios partijos, kaip kad čia Republikonų ir Demokratų partijos. Kiekvienas kultūringas žmogus tai žino ir supranta. Todėl bile partijos vardas jam nėra kokiu "baubu." Bet čia svarbu tai, kad Socialis Lietuvių Klubas nepriklauso jokiai partijai. Šis klubas nepartinis ir nepolitinis. Taip pat jis neskelbia kovos jokiai partijai. Jo nariais gali būti įvairių politinių ir religinių įsitikinimų žmonės. Šio klubo nariai turi pilną laisvę balsuoti už partiją ar kandidatą pagal geriausią savo supratimą ir įsitikinimą.

Tokioj lietuvių kolonijoje, kaip Miami, pakaktų vieno lietuviško klubo. Bet toks klubas privalo būti visų lietuvių klubas. Jis privalo būti laisvas, o ne grupės rėkinių politinis įrankis. Ir kaip daug reikia tie žmonės už "laisvę" už "laisvą pasaulį." Bet žmogus, norėdamas tapti to klubo nariu, yra kamantinėjamas, turi atlikti sąžinės išpažintį, kuriai partijai ar bažnyčiai jis priklauso. Tai čia jau ne laisvė, bet žmogaus asmens sąžinės varžymas. Todėl tikrai laisvi žmonės turėjo šalintis iš ano klubo, kurį valdo politiniai atgailiečiai. Nejauku ten laisvam žmogui. Tikra laisvė turi leisti žmogui eiti į bažnyčią, kuriai jis tiki, bet taip pat turi būti laisvė ir neiti į bažnyčią. Turi būti laisvė priklausyti partijai, kuri, pagal jo supratimą, geriausia atstovauja visuomenės didžiūmos reikalus.

Dėl to gimė antras lietuvių klubas Miamijs. Socialis Lietuvių Klubas gimė todėl, kad čia yra laisvų lietuvių. Jie nori priklausyti organizacijai, kuri nevaržų jų laisvės, jų įsitikinimų, kuri yra pilnai laisva organizacija. Reporteris

Lawrence, Mass.

Įvairios žinios

Spalio 5 d. gerai pavyko "silkų parė" Maple Parke. Buvo apščiui vietinių žmonių ir svečių iš Lowellio, Nashua, Haverhillio ir Lynno. Po valgių Albertas Blazonis rodė filmus iš kelių Varšuvoje, Lenkijoje. Jis su savo motina ir sesute buvo nuvažiavę į Lenkiją. Kada filmas buvo rodomas, jo sešutė aiškino jų turinį angliskai, o motina lietuviškai. Filmo rodymas truko apie dvi valandas. Filme matai, kad žmonės gerai apsirengę. Buvo rodomos ir religinės procesijos, kas reiškia religinę laisvę. Buvo klausinėta žmonių ar jiems dabar geriau gyventi, ar prie buvusios Pilsudskio valdžios. Lenkijos žmonės sako, kad 65 procentais dabar geriau.

Suprantama, karo laiku Lenkija buvo labai sunaikinta, ji į trumpą laiką turėjo atsistatyti, tai buvo sunku ir daug darbo, o dabar jau geriau.

LLD 37 ir LDS 125 kp. ačiuoja A. Krauskienei ir Albertui Blazonis už parodomą filmų. Jie nuo organizacijų neėmė nė cento. Albertas pažadėjo parodyti, kai bus gautas iš Lietuvos filmas. Manome, kad toks filmas bus gautas apie gruodžio mėnesį.

Mirė Andrius Chesna ir Juozas Velicka. Abu jau se-

nyvi lietuviai. Reiškia užuojautą jų šeimoms ir giminėms.

Spalio 25 d., Maple Parke, bus "Halloween party". Nepamirškite ir visi dalyvaukite.

S. Penkauskas

New Haven, Conn.

Iš Lietuvos filmas "Tiltas" buvo parodytas spalio 5 d. ir gana gerai pavyko. Filmas labai gražus. Svečių turėjome gana daug. Tik būtų labai gerai, jeigu būtų galima pataisyti kalbas, nes jos vietomis buvo nelabai aiškios.

Taipgi atsirado keletas blogos valios žmonių, kurie norėjo filmų parodomui pastoti kelią. Bet jų pastangos buvo veltui. Mat, rengėjai turėjo policijos leidimą. Tiems sutvėrimams vadovavo Waterbury ziegarmėistras ir du vietos šaltarnosiai. Jie dabar labai nusivylę.

Apie tą jų pikietą ir apie tai, kas iš to išėjo, ant rytojaus buvo sekamai viešose angliskame laikraštyje "Evening Register" parašyta:

Pickets protest showing film at Lithuanian Hall

Twenty-five pickets—mostly displaced persons who came to the United States in recent years, according to police—demonstrated in front of Lithuanian Hall, 243 Front Street, Sunday afternoon in protest of a film being shown there.

Sgt. Raymond Riordan, who led a three-man police detail sent to the scene, said the pickets claimed the picture was "Russian propaganda." Riordan said he asked to have the movie run off for him and reported that, as far as he could determine, there was nothing in it to warrant stopping of the program.

The movie went on as scheduled and the pickets dispersed without incident.

The showing was sponsored by a group known as the Lithuanian Community Society of the United States. A permit for the showing was obtained by an Exchange St. man, as required by municipal law.

The Motion picture is titled "Tiltas," Lithuanian for bridge. Sergeant Riordan, after viewing the Lithuanian-language production, said it shows Lithuanian civilians and Russian troops fighting side-by-side to defend a bridge between two mountains, under attack by German soldiers in World War II.

Winchester Arms Co. pranešė, kad pradės dirbti pilną laiką. Iki šiol dirbo tik 3 savaites į mėnesį su mažai darbininkų. Nežinia, ar šauks į darbą daugiau darbininkų, ar ne. Buvo paleista pusė darbininkų.

Mūsų Jonas Petkus darbuojasi Laisvės vajuje. Good luck, John! Jūs darbuojatės geram tikslui. Būtų gerai, kad ir kiti laisviečiai jam pagelbėtų.

Mūsų biznieriui džiaugiasi, kad šiemet daug turtingų studentų lankys Yale universitetą. Tas jiems pagelbės palaikyti smunkantį biznį. Daugelis biznierių užsidarė, bet likusieji tikisi pasilaikyti.

J. S. K.

PARDAVIMAI

Biznio Proga. Sav. atstato, Paroda 6 karib. namų ir delik. krautuvė. Isteigta 30 m. Daro gera 6 dienų biznį. Galima ir išnuomoti atskiram asmeniui. Anthony Christas, 2160 Plum Tree Rd., No. Westbury, L. I. Tel. DE. 4-3355.

VILINAUS PAKRAŠTYJE

Rašo G. S.

Didelė pelkėta žemuma, esanti Neris krante, prieš keletą metų buvo užmiesčio dykynė. Vilniaus pakraščiuose esančių kvartalų gyventojai parinkdavo čia sausesnes vietas, sodindavo bulves, įvesdavo daržus. Šiuo metu šiame Lietuvos sostinės pietvakarių pakraštyje vykdoma didžiulė statyba, numatyta pagal šeštojo penkmečio planą. Čia statomas naujas pramoninis rajonas.

Per šeštąjį penkmetį respublikoje numatoma pastatyti televizijos aparatūros, gražtų, staklių prietaisų ir reikmenų, kasos aparatų gamyklas ir užbaigti statyti specializuotą platus varotojų elektros dirbinių gamyklą. Vilniaus pietvakarių pakraštyje, buvusios dykynės vietoje, statoma daugelis šių imonių ir kai kurios jų jau gamina savo pirmąją produkciją.

Viso krašto reikalams

Miesto pakraštyje, ten, kur yra išsimetę paskutiniai gyvenamųjų namų kvartalai, kyla balti naujųjų statybų korpusai. Čia statoma gražtų gamykla. Šios gamyklos korpusai jau beveik pastatyti, dabar dengiami stogai. Šioji didžiulė specializuota imonė gamins ilgesnius gražtus nuo 1,2 iki 52 milimetrų skersmens. Gamykla gamins tiek produkcijos, jog galės aprūpinti beveik pusę visos Tarybų Sąjungos pramonės poreikių. Gamykloje instaliuojami pirmatūliai tėvyniniai įrenginiai, ji automatizuojama. Kai kurie jos cechai jau pradėjo veikti.

Aukšta mechanizacija

Mes apsilankėme pirmame veikiančiame frezavimo gražtų skyriuje. Erdviose šviesiose patalpose išsiričiavę ilgomis eilėmis stovi frezavimo gražtų automatai. Kas 1.2—2.5 minutės automatas išmeta į bunkerį pagamintą gražtą. Žmonių cecho mažai. Vienas reguliuotojas aptarnauja šešias stakles.

Šioje naujoje imonėje dauguma čia dirbančių darbininkų ir inžinierių bei technikų jauni žmonės, kupini jėgų ir energijos. Daugelis jų išėjo trumpalaikį mokymosi kursą tokios pat rūšies Maskvos, Orenburgo, Tomsko gamyklose. Beveik visi specialistai, tame tarpe ir gamyklos direktorius Antanas Karpavičius — Kauno politechnikos instituto auklėtiniai.

Visi gamybiniai procesai gamykloje pilnuoju mechanizuojami ir automatizuojami. Tačiau namų statybos cechą įrengti pagrindinai nebuvo užplanuota šiemet metams. Cecho palei-

dimas veikti buvo atidedamas ištisiems metams. Bet šiame reikale Lietuvos statybininkams pagalbą suteikė Vyksos gamyklos darbininkai. Jie nutarė viršum plano pagaminti įrengimų komplektą Vilniaus gelžbetonio konstrukcijų gamyklai. Gamykloje susitikome su atstovais iš Vyksos, kurie padeda savo lietuviškiems draugams statyti naują imonę. Šios broliškos pagalbos išdavoje jau šių metų rugsėjo mėnesį namų statybos cechus pradės įsavinti savo produkciją, o ateinančiais metais pradės serijinę surenkamųjų namų gamybą.

Greta gelžbetonio konstrukcijų gamyklos statomi būsimos televizijos aparatūros gamyklos korpusai. Pirmoji šios didelės specializuotos imonės eilė turi būti paleista veikti jau 1959 metais.

Dešinėje plento pusėje vėl matome daugelį naujos imonės cechų. Tai platus varotojų elektros reikmenų gamykla. Pirmieji jos korpusai buvo pradėti eksploatuoti 1954 metais. Greitu laiku gamykla pradės veikti pilnu pajėgumu. Dabar ji gamina suvirinimo transformatorius, kilnojamąsias elektrosuvinimo mašinas, skalbimo mašinas, universalius "Neries" markės dulkiasiurbius.

Ir toliau ligi miškais apaugusių kalvų, juosiančių žemumą, matome tą pačią didžiulės pramonės statybos panoramą. Čia statomas mėsos kombinatas, greitai jo veikia nauja taip vadinama Centrinė betono gamykla, kuri gamina prekinį betoną ir pertvarų plytas gyvenamųjų namų ir pramonės imonių statybai. Čia pat baigiama statyti mechanizuota medžio apdirbimo gamykla ir eilė kitų imonių.

Taip Vilniaus pietvakarių pakraštyje statomas ir jau pradėjo veikti naujas didžiulis pramoninis rajonas — šeštojo penkmečio padarinys.

Miami, Fla. — Galingos jūrų bangos apvertė laivelį, prigirė 18 žmonių.

PHILADELPHIA, PA.

Pagelbėkite savo giminėms Lietuvoje, Kazakstane ar Sibire, ypač prieš Kalėdas. Galite slusti paketus oro ar paprastu paštu. Paketai iki 44 colių. Turime visokių medžiagų ir daiktų. Kainos prieinamos. Paketus išsiunčiame tą pačią dieną, kai apilskome nuo jūsų. Gaunate pašto kvitą už kiekvieną paketą.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.
632 W. Girard Ave.
Phila 23, Pa.
Walnut 5-8878

Atsara kasdien 9 v. r. iki 8 v. v. Mykola Cenko — O. Stojkewycz

Elizabethport, N. J.

Filmai iš Lietuvos

SESTADIENĮ

Spalio 11 October

RUSŲ SALEJE

408 Court St.

7:30 val. vak.

Matysite Kanados Lietuvių Delegaciją Lietuvoje, ir kitą įdomų filmą TILTAS. Visi, kurie myli Lietuvą ir norite žinoti, ką jaunoji karta sukūrė ir kaip veikia dailės srityje, ateikite pamatyti.

Ižanga Veltui.

Rengėjai—LDS 3-čioji Apskr.

Minersville, Pa.

Mirė Sausanavičius

Rugsėjo 29 d. mirė Bronius Sausanavičius. Buvo našlys, jo žmona mirė prieš 8 metus. Paliko nuliūdime sūnus Antanas ir dukra Prancė. Abu jau vedę. Dukra gyveno kartu su tėvu, o sūnus — New Jersey valstijoje, dirba prie lėktuvų.

Sausanavičius užlaikė smulkę. Mirė sulaukęs 68 metų amžiaus. Palaidotas spalio 2 d., su religinėmis apeigomis.

Iš Lietuvo atvykęs 1908 metais. Visą laiką gyveno Minersvillėj. Buvo katalikiško nusistatymo, bet rimtas žmogus. Skaitė Laisvę. Lai būna jam lengva žemelė ilsėtis.

V. Ramanauskas

VAJUS

GAVIMUI "LAISVEI" NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Kviečiame į talką visus "Laisvės" mylėtojus, visus apsvietos brangintojus gauti "Laisvę" naujų skaitytojų ir jau išsibaigusį prenumeratų atnaujinimą. Taipgi prašome pasidaruoti sukleimui budžeto 1959 metams.

VAJUS PRASIDĖS Š. M. SPALIO 1 D. IR EIS IKI 1958 M. GRUODŽIO 31 D.

Pradėkime darbą su pirmą dieną vajaus ir darbuokimės iki paskutinės dienos be pertraukos. Lan-kykimės pas asmenis į namus ir kur tik susieidami su su lietuviškai kalbančiais žmonėmis kalbinkime juos užsisakyti "Laisvę."

"LAISVĖ" EINA Į LIETUVĄ

Turime daug "Laisvės" prenumeratorių Lietuvoje. Užsakykite "Laisvę" savo giminėms į Lietuvą. Kaina \$12 metams. Kurie esate užsake "Laisvę" į Lietuvą ir prenumerata jau išsibaigė, tuojau atnaujinkite.

KVIEČIAME STOTI Į KONTESTĄ

Visus buvusius kontestantus kviečiame tuojau stoti į contestą. Taipgi norime gauti naujų kontestantų. Kurie tik galite pasidaruoti, prašome tuojau kreiptis į "Laisvės" Administraciją dėl platesnių informacijų. Labai laukiame naujų vajininkų.

Kontestantams Paskirtos Sekamos Piniginės Dovanos:

1-ma \$50, 2-ra \$40, 3-čia \$35, 4-ta \$30, 5-ta \$25, 6-ta \$20, 7-ta \$15, 8-ta \$12, 9-ta \$10, ir 10-ta \$5

Stokite į contestą ir gaukite vieną iš aukščiau pažymėtų premijų. Daug punktų už naujas prenumeratas. Darbuokimės gavimui kuo daugiau naujų prenumeratų. Tačiau yra svarbu ir atnaujinimas išsibaigusį prenumeratų.

Sukelkime Budžetą Užtikrinimui "Laisvei" Gyvuoti 1959 Metais

Prašome kolonijų veikėjų rengti pramogas sukleimui budžeto. Prašome visų skaitytojų paaukoti į budžetą. Užtikrinkime "Laisvę" kaip dukartsavaitraščiu gyvavimą 1959 metais. Nauji skaitytojai, parengimai ir aukos yra pats pagrindinis užtikrinimas.

VISI RŪPINKIMĖS GAUTI "LAISVEI" NORS PO VIENĄ NAUJĄ SKAITYTOJĄ

Kuris negalite stoti į contestą, labai prašome pasirūpinti gauti nors po vieną naują skaitytoją laike vajaus. O jei kurie esate tokiose aplinkybėse, kad negalite niekuo pasidaruoti vajuje, tai nors stambesne auka paremkite "Laisvę."

SUKELKIME \$5,000

Užtikrinimui "Laisvei" gyvuoti 1959 metais, apart naujų skaitytojų ir prenumeratų atnaujinimų, pasirūpinkime sukelti \$5,000 aukomis ir pelnais nuo parengimų. Tais trimis vajaus mėnesiais galime sukelti \$5,000. Aišku, reikia darbuotis labai rimtai.

"LAISVĖS" PRIETELIAI

Džiugu priminti, kad šiais 1958 metais buvo gražus būrys "LAISVĖS" PRIETELIŲ, kurie iškėlė laisvę rašyti po \$25 paramos. Tai labai gražūs dalykas. Lauksime "Laisvės" Prietelių šiuo vajumi.

"Laisvės" prenumerata \$9.00 metams; \$5.00 pusei metų. Kanadoje \$10 metams. Lietuvoje \$12.00 metams.

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Binghamton, N. Y.

Mus aplankė viešnios ir svečiai iš Forest City, Pa. Iš jų teko sužinoti, kad ten mirė Joseph Gulbin, 56 metų amžiaus, mirė vėžio liga. Jo motina mirė rugsėjo 8 d., sūnus už poros savaitių vėliau. Abudu palaidoti parapijos kapinėse, Forest City, Pa. Reikšiu užuojautą artimiesiems.

Siuo laiku pas mus daug žmonių serga visokiais „šalčiais“. Serga ne tik suaugę, bet ir vaikai.

Iš suaugusiųjų Anele Slavickienė turėjo operaciją ir randasi Wilson Memorial ligoninėje, Johnson City, N. Y. Dar vis tebeseraga Tillie Bagdonienė. Elizabeth Chenauskas sugrįžo iš ligoninės.

Visoms ligonėms velių pasveikti. *Josephine*

KLAIDOS PATAISYMAS

Spalio 7 d. tilpusioje korespondencijoje įvyko kelios nemalonios klaidos. Labai atsiprašome korespondentų, nes tos klaidos ne jų, o mūsų. Laužant laikraštį viena eilutė išdėjo ne ten, kur priklausė, ir todėl viskas susimaišė. Todėl žemiau iš naujo paduodame taip, kaip turėjo būti. Buvo parašyta:

„Siuo tarpu serga Tillie Bagdonienė ir Elizabeth Chenauskas. Jos abi randasi Wilson Memorial ligoninėje, Clinton St., Binghamton, N. Y. M. Simonaitis serga savo namuose. Velijų visiems ligoniams greitai pasveikti.“ Po šia pasirašo Josephine.

Toliau skamba: „Rugpjūčio 25 d. mirė John Jercekas, kuris gyveno Hudson, Mass., ir turėjo farmą. Jo lavonas buvo parvežtas ir palaidotas su bažnytinėmis apeigomis.“

„Rugpjūčio 26 d. mirė Mike Milusevičia. Palaidotas be bažnytinių apeigų. Abdu mirusieji palaidoti tą pačią dieną.“

Po šia korespondencija pasirašo A. ir J. Navalinskai.

KRISLAI

(Tąsa iš pirmo pusl.)

nys, nuo kurio niekas negali pabėgti bei atsipirkti. Popiežius gi buvo jau 82 metų amžiaus žmogus. Mirė jis, matyt, daugiau dėl senatvės, o ne dėl kokios prisimetusios ligos.

Komercinė spauda vienu balsu šaukia: Poiepius Pijus XII per visą savo viešpatavimą Vatikane visas savo jėgas panaudojo kovai su komunizmu.

Aišku, kad šita liga truputį pagreitino jam mirtį. Kada žmogus visuomet išsigančęs kokio nors tikro ar įsivaizduoto baubo, greičiau susilaukia visų galų suirimo.

Bet Eugenio Pacelli sunkiai sirgo dar daug baisesnė liga. Tai buvo troškimo valdyti ir viešpatauti liga. Nepalaido jis vadelių iš rankų iki paskutinio atsidusimo. Jau paskutinis keliais metais jis vos ant kojų bėpastovėjo ir gailėjo užleisti vietą daug jaunesniam žmogui. Galėjo paskutines dienas praleisti laisvai ir ramiai.

Baisu net pamislyti, kaip žmogus įsimyli į galią ir autoritetą. Jis įsivaizdavo, kad jis nebepavarduojamas, kad be jo visos Romos trustas nueis velniop. Tai ir laikėsi iki užmerkimo akių ant visados.

Betgi jo vietą užims kitas. Jo vietos ištroškusiai laukė net 55 kardinolai. Dabar vienas jų galia atiteks. Romos trustas dėl popiežiaus mirties nesubyrės.

Daugiau įvairių parengimų Laisvės naudai.

Mūsų poeta prisiminus

Aš pamenu nuo seniau, kai mūsų gerbiamas rašytojas-poetas J. Kaškaitis parašydavo jauslių, sielą jaudinančių eilėraščių. Tačiau jo tie eilėraščiai niekada nepalietė mano širdies, kaip kad dabar. Pastaruoju laiku J. Kaškaitis rašo „Laisvėje“ poemą ilgesio savo gimtojo krašto, į kurį jis taip labai trokšta grįžti ir tenai senatvėje prisiglausti prie savo numylėtos motinos „Tėvynės“, kuri ji nuo kūdikystės užaugino rūpia ir maistinga rugine duona. Vėliausiam jo eilėrašty, kuris tilpo „Laisvės Nr. 90-tame, vardu „Suriuomąjo staiga“, aiškiai išryškėja poeto sielvartai ir troškimai.

Nuo pirmųjų dienų, Kai J. V. gyvenau — Juntu vienišas — vienas kaip pirštas... Ir pritapt negaliu Prie svečių šalių, Smaugia gerkle man ūkanos tirštos.

Poetas atidengė savo širdies slapybes, nepasitenkima gyvenimu turtingiausioje šalyje pasaulyje nuo pat jo atvykimo. O mums rodosi, kad jam buvo galiemybių apsiprasti gyvenimu šioje šalyje tokią didelę krūvą metų išgyvenus. Bet ne.

Toliau jis rašo: Man čia taip nesmagu, Man tėvynės ilgu, Man vaidenas gimtoji šalėlė, Nenustoju vilties, Kas man ranką išties, Kai bus laisvas man grįžtamas kelias.

Iš šitų eilučių galima spręsti, kad mūsų gerbiamas ir mylimas rašytojas, poetas, deda daug vilčių, kad jis sugrįš į savo gimtąją kraštą, Lietuvą, kuomet bus laisvas grįžimui kelias... Ir jis dar tikisi, jog jam kas nors ranką išties... Pagelbės sugrįžti.

Man atrodo, kad gerbiamas poetas be pamato sielojasi neturįs draugų. Per tiek dešimtų metų čionai veikęs didžiulius visuomeniškus darbus, jis įsigijo daug draugų. Tad ir dabar, aš manau, svarbiausiam reikalui prisijęs, sukuris seriję draugai ir ištis rankas senam visuomenininkui, kuris dėl pažangiosios mūsų srovės paaukojo savo jėgas, mokslą ir turta, kai kada net šimtais. Mūsų poetas pilnai užsitarnavo, kad seni draugai ištietų jam rankas.

Pregresas

Newark, N. J.

Širdies ir plaučių liga susirgo ilgametis Laisvės skaitytojas ir LDS narys Antanas Kuneskis, kuris gyvena po num. 379 Belmont Ave. Randasi Presbyterian Hospital šiame mieste. Džiugu, kad jo sveikata taisosi. Draugai ir prieteliai prašomi ligonį aplankyti ir suraminti.

Edward M. Strumski

TSRS IR AMERIKOS TYRINĖTOJAI

Washingtonas. — Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų tyrinėtojai glaudžiai bendradarbiauja Piet. Žemės ašigalio srityje. Jie vieni pas kitus turi atstovus. Dabar tarybiniai tyrinėtojai ketina skristi iš savo stoties „Mirnyj“ į amerikiečių stotį „McMurdo Sound“.

KODĖL TIEK DAUG TAKSŲ MOKAME?

Baisi nelygybė. Kur jis deda tuos tūkstančius dolerių?!

• Visi žino, kad Amerikos žmonės yra apkrauti didžiausiais taksais nuo pajamų, algų, perkant visokių reikmenis pragyvenimui, ir už gyvenvietes (arba sklypelį žemės pasistatymui namuko). Vis taksai, taksai ir taksai, kurių net nebegalima išsimokėti. Taksų sumažinimui arba pabaigai nesimato galio. Dar vis daugiau reikia mokėti.

Kodėl taip yra?

Dauguma žmonių gal nežino, kad mes turime didžiausią armiją įvairių valdininkų ir jų tarnautojų, arba šiaip pareigūnų, kurie gauna riebiausias algas, kurias sumoka taksų mokėtojai.

Čia paduodu tik keleto federalinių viršininkų algas ir išlaidas. Išitėmykite, kur eina mūsų sumokėti taksų doleriai, ir kiek mes turime pajamų pragyvenimui, už kurias sumokame taksus. Tik už senatvės apdraudą nereikia mokėti taksų.

Štai: mūsų šalies prezidentas gauna \$100,000 metinės algos, \$50,000 išlaidoms ir \$40,000 kelionėms. Tad viso \$190,000. Viceprezidentas gauna \$35,000 algos ir \$10,000 išlaidoms. O kur dar jiems lėktuvai, automobiliai, parūpinti valstybės lėšomis? Senatūriams kiekvienam po \$22,500 algos, jų yra 96. Kongresmanams kiekvienam po \$22,500. Iš tos valstybės, apie kurią čia kalbu, yra 18 kongresmanų, o iš kitų daugiau arba mažiau.

Gubernatoriui \$22,500 algos ir \$2,500 išlaidoms.

Valstijos valdininkai

Gubernatoriui algos \$22,500 ir \$2,500 išlaidoms, Lieutenant Governor — \$7,500, prokurorui (valstijos) — \$12,500, išdininkui — \$12,500, buhalterui (auditorui) — \$12,500, Highway Commissioner — \$17,500, mokyklų uperintendentui \$17,500, valstijos senatoriams (jų yra 34) — po \$4,000 algos ir po \$1,000 išlaidoms. Valstijos seimelio atstovams (jų yra 110) — kiekvienam po \$4,000 algos ir po \$1,000 išlaidoms.

Pavieta (County) viršininkai

Buhalteriams (auditoriams, jų yra 3) — po \$17,500 algos, sekretoriui — \$20,000, prokurorui — \$21,000, šerifui — \$17,500, išdininkui — \$17,500, Registrar of Deeds — \$17,500, Drain Commissioner — \$16,000.

Miesto viršininkai

Majorui (burmistrui) — \$25,000 algos. Miesto Tarybos nariams (jų yra 9): Tarybos prezidentui — \$14,000 algos, o kitiems — po \$12,000. Miesto sekretoriui — \$15,000, miesto išdininkui \$17,50.

Teisėjai — teismai

Valstijos Supreme Court nariams (teisėjų yra 8) — kiekvienam po \$18,500 algos. Circuit Court (County, jų yra 18) — po \$25,000 algos. Circuit Court Commissioners (jų yra 4) — po \$17,000. Probate Court (6 teisėjai) — keturi iš jų gauna po \$22,500, o du po \$20,500.

Recorder's Court

Recorder's Court teisėjų yra 10, vienas iš jų gauna \$23,000, o kiti 9 po \$21,000 algos. Traffic Court (važiutuotės) teisėjų yra du, jie gauna po \$21,000.

Common Pleas Court

Teisėjų yra 9, keturi iš jų gauna po \$15,000, trys po \$17,000 ir du po \$18,000 algos.

Dabar sudėkime tas skaitlines ir pamatysite, kokia milžiniška krūva dolerių, kuriuos išmokame taksais užlaikymui įvairių valdininkų, kurių tūli visai mažai dirba, o kiti ir nieko nedirba, tik tinginiauja, nes turi pagelbininkus, sekretorius, stenografus, ir t.t., kuriems taip pat algas apmoka iš valstybės, valstijos, arba miesto iždų.

Bet kur jie deda tuos tūkstančius dolerių? Ar jiems reikia tiek tūkstančių? Juk darbininkai, dirbami sunkius darbus fabrikuose, užsidirba gal tik iki \$3,000 metinės algos, kiti dar mažiau, ir dar taksus atluoja nuo tokios algos! Ir vis tiek darbo žmonės turi pragyventi, kad ir su didėlemis šeimomis. O valdininkai lupa tokias riebias algas ir dar priedus išlaidoms ir kelionėms, kad atrodo, jog jie tiesiog eđa pinigų, o ne maistą!

Kodėl tokia baisi nelygybė tarpe valdininkų-pareigūnų ir paprastų piliečių? Juk ir paprasti žmonės nori kiek kiek nors geriau gyventi, išmoksinti savo vaikus, apmokyti juos tinkamais drabužiais, patys apsirūngti ir pavalgyti...

Čia padaviau tik tūlių federalių valdininkų algų ir išlaidų skaitlines, taipgi tik vienos valstijos, apskrities bei miesto valdininkų algas. Bet tūlose valstijose ir apskrityse gal moka dar daugiau algų ir išlaidų valdininkams. O kur dar apsiginklavimo išlaidos ir bilijoninės dovanos kitų šalių įvairiems priešliaudiškiems „ubagams“! Tos apsiginklavimo išlaidos yra daromos prieš Chruščiova, kad nesunaikintų Amerikos ir mūsų amerikizmo. O Chruščiovas stebisi ir juokauja iš tokių pastangų, nes jis ir visa Sovietų Sąjunga nori gyventi taikoje.

Mikas Detroitietis

TSRS jau statys laivų užsieniui

Washingtonas. — Tarybų Sąjungos „Sudoimport“ pasiskelbė, kad statys prekinių laivų užsieniui. Tai pirmą kartą Rusija eina į pasaulio rinką su laivais.

„Sudoimport“ siūlo statyti laivus po 558 pėdas ilgio, kurie darytų iki 23 mylių per valandą. Kaip žinia, tarybiniai laivai yra tvirtesni už Vakarų. Jie pervežimui ne tik prekių, bet ir nedidelio skaičiaus keliauninkų. TSRS laivuose būna įrengta ir automatiniai vairuotojai.

Atlanta, Ga. — Piktadariai išsprogdino žydų bažnyčią (sinagogą). Sunaikinimas didelis, bet niekas iš žmonių nenukentėjo.

Sakoma, kad daug sinagogų tvarkytojų yra gavę slaptvardžius laiškus, kuriuose grūmoja jas išsprogdinti.

DIDYSIS NEW YORKAS

“Katriutės gintarai” filmo rodymas

Jau žinote, kad naujo Jurgio Klimo padaryto filmo “Katriutės gintarai” parodymą rengia Lietuvių Meno Sąjunga. Įvyks spalio 19 d., sekmadienį, 3 val. po pietų. Tai bus ateinantį sekmadienį. Įvyks Liberty Auditorijoje, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Gerbiami booklyniečiai ir apylinkių lietuviai, ateiškite ir pamatykite šį nepaprastai gražų filmą. Išgarsite daug gražių dainų ir pamatysite puikų vaidinimą.

Kaip žinia, operetės vaidinime dalyvauja grupė iš geriausių Brooklynio artistų. Štai, Barbutės rolėje vaidina mūsų grakščioji Elena Brazauskienė. Ir kaip gražiai ji dainuoja “Nedainuokite gaudžiųjų dainelių” dainelę!

Elena Brazauskienė

Nedainuokit gaudžiųjų dainelių.

Negraudinkit manosios širdies.

Aš ir taip jau kančiuose kamuojuos

Ir skaidrios nematau išieties.

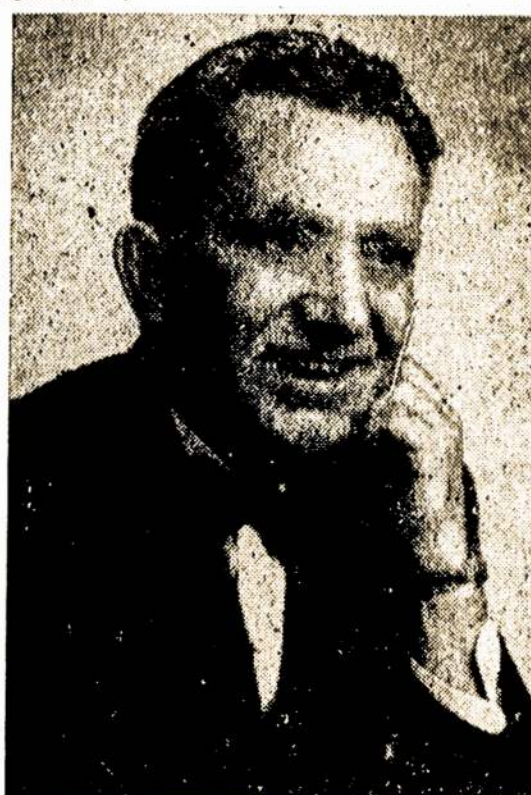
Aš skaidrios nematau išieties.

Negaliu ašai jums pasakyti, Ko kritinė pradojo liūdi.

Bet gi kas—jeigu jūs ir žinosit?

Juk vistiek man vienai reiks kentėti.

Arba štai Jonuko rolėje vaidina Jonas Grybas. Įgarsite jį šauniai dainuojant “Vai, nebarkit, tėvūžniai”!

Jonas Grybas

Vai, nebarkit, tėvūžniai,

Brooklynio Moterims

Moterų Klubas svarbus susirinkimas įvyks šio ketvirtadienio vakarą, spalio 16 d. Pradžią 7.30 val. Visas narses prašome dalyvauti. Valdyba

Susirinkimas

LLD 1 KP. NARIAMS Mūsų kuopos susirinkimas įvyks spalio 16 d. ketvirtadienį, 7 val. —Valdyba

PAIEŠKOJIMAS

Ieškau savo draugo Vlado Juodžio. Lietuvoje kilęs nuo Neravo kaimo, Lazdijų parapijos. Turį labai svarbų reikalą. Girdėjau, kad gyvena Boston, Mass. Jei dar gyvas, prašau atsiliepti, arba kas žino apie jį, praneškite man, už ką būsiu dėkingas. J. Jurkevičius, 340 Broadway, Bayonne, N. J. (96-98)

Kad aš ją taip myliu, — Ją užmiršti, nemylėti, Niekaip gyvas negaliu.

Nežinau kas atsitiko, Gal užbūrė ji mane, — Man be josios negyvenims, — Aš matau ją ir sapne.

Vai, tai ilgisi širdužė, Kurį dieną jos nematau; Nieks manęs nesuramina, — Dieną meta's aš skaitau.

Tik prie jos aš tegalėčiau Sustiprėti, atsigaunt, — Jei manęs prie jos neleisit, — Galit širdį man išraut...

LIETUVIŲ TARPE

Penktadienio laidoje buvo pranešta, kad mirė brooklynietis Teofilus Kapočius. Dabar sužinota, kad jis mirė spalio 8 d., namuose, 36 Stagg St. Jo kūnas buvo pašarvotas S. Aromiskio koplyčioje, 423 Metropolitan Ave., Brooklyn. Laidotuvės įvyko pirmadienį, spalio 13 d., 1 val., Washington Memorial Park kapinėse, Caram, L. I.

Velionis Kapočius iš amato buvo kriaučius. Gyveno viengungis ir čia, Brooklyn, neturėjo artimų gimių, tad jo laidotuvėmis rūpinosi ilgametis artimas draugas A. Balčiūnas.

L. K.

Gražiai pavykęs tautinių grupių koncertas

Penktadienį, spalio 10 d., įvykęs tautinių grupių Amerikinio Komiteto Sveturimiams Ginti Komiteto ruoštas koncertas buvo įspūdingas ir gražus. Pralaba buvo tik viena, kurią pasakė Profesorė Pettibone Smith. Ji kalbėjo apie tai, kaip svarbu ginti sveturgimių amerikiečių teises. Atžymėjo visą eilę didelių laimėjimų. Šio komiteto pastangomis už sveturgimius tikrai gali didžiulius kiekius galvojančias amerikietis.

Programą atliko Miss Jackie Berman (gitaru skambindama ir dainuodama), įžymus muzikas Earl Robinson (taip pat gitaru skambindamas ir dainuodamas), Ukrainiečių Choras, Ukrainiečių Šokėjų Grupė ir mūsų Aido Choras. Visų dainos išėjo labai puikiai. Gal tik galima nusiskusti, kad šį kartą nesimatė visos eilės aidiečių. Kodėl? Juk kai ruošiamasi tokiuose tarptautiniuose susirinkimuose pasirodyti, tai reikėtų stengtis visiems aidiečiams dalyvauti. Publikos buvo pilna salė.

Koncerto rengėjai pilnai pasitenkinę. Apart įžangos, buvo dar renkamos ir aukos. Neteko sužinoti, kiek buvo surinkta. *Rep.*

DANIJA REIKALAUJA LAISVIŲ PREKYBAI

Kopenhagenas. — Danijos premjeras ir užsienio reikalų ministras pareiškė, kad Danija negali laukti metų pabaigos laisvesnei prekybai, kaip to reikalauja NATO. Danija ketina pati viena eiti prie platesnės prekybos su kitomis šalimis.

PRANESIMAI

WORCESTER, MASS. Pranešimas ir pakvietimas Vasario sezono Olympik Parke uždarymo banketas įvyks spalio 18 d., 6 val. vakare. Kaip ir kas metal, bus šaunus pokylis, skanūs valgiai ir gerimai. Šioi iklvėlumas prie Jono Dirvelio orkestru. Kviečiame visus atsilankyti. Tikrai būsite patenkinti. Komisija. (97-98)

SO BOSTON, MASS. ALDLD 7-tos Apskr. metinė konferencija įvyks spalio 26 d., 12 val. dieną. 318 Broadway. Kviečiame visas Apskrities kuopas prisistie skaitlingą delegaciją. Turėsime daug reiklų aptarimų, kaip tai iš Draugijos įvykusio suvažiavimo ir kitų klausimų. J. Jaskevičius, 7-tos Apskr. Sekr. (97-100)

LAWRENCE, MASS. Spalio 25 d. bus kitas parengiamas Maple Parke. Tęjimas veltui. Tai bus “Halloween” parė. Galėsite pasisukti, turėsite idomumo iš įvairių aprėdalu ir kepurų. Pradžią 7 v. v. Visi prašome ateiti. Atminkite, kad jau netrukus baigsis parengiamai už miesto, kur yra tyras oras. S. Penkuskas. (96-100)

BALTIMORE MD. Matysime filmus iš Lietuvos spalio 19 d. Workmen's Hall, 2507 E. Madison St., kamp. Ross St. Matysimą filmą TILTAS ir kitą filmą Kanados lietuvių delegacija Lietuvoje. Idomūs filmai, tad verta kiekvienam pamatyti. Matysite, kaip vokiečiai puolė Lietuvą ir žiauriai elgėsi su Lietuvos žmonėmis. Ateikite sekmadienį, 2 val. dieną. IZANGA veltui. Privažiavimas busis iš lietuvių sekijos, imkite busus 6 v. 12, važiuojant į rytus. Kom. (96-98)

CLEVELAND, OHIO. LLD 22 kp. rengia vakariene ir šokių spalio 11 d. LDS Klubas salėje, 3305 St. Clair Ave., 6 v. v. Vakariėnės kaina \$1. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti, mes stengsimės visus patenkinti. A. Pleikio orkestru šokiams. Bus ir bufetas su gėrimais. Komisija. (94-96)

MATTHEW A.

BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Newark 5, N. J.

Market 2-5172

426 Lafayette St.

Dabartinės Lietuvių kalbos

ŽODYNAS

Išleido Valstybinė Politinės ir Mokslinės Literatūros Leidykla Vilniuje, Lietuvoje

Stambi Knyga, 987 Puslapių, Kaina \$5.00

Žodynas yra mūsų namuose mokytojas ant lentynos. Ar jis randasi jūsų namuose? Jei ne, tai greit įsigykite jį. Gaunamas Laisvės knygyne. Užsakydami adresuokite sekamai:

Laisvės

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Kartu su užsakymu prašome prisiųsti ir pinigų.